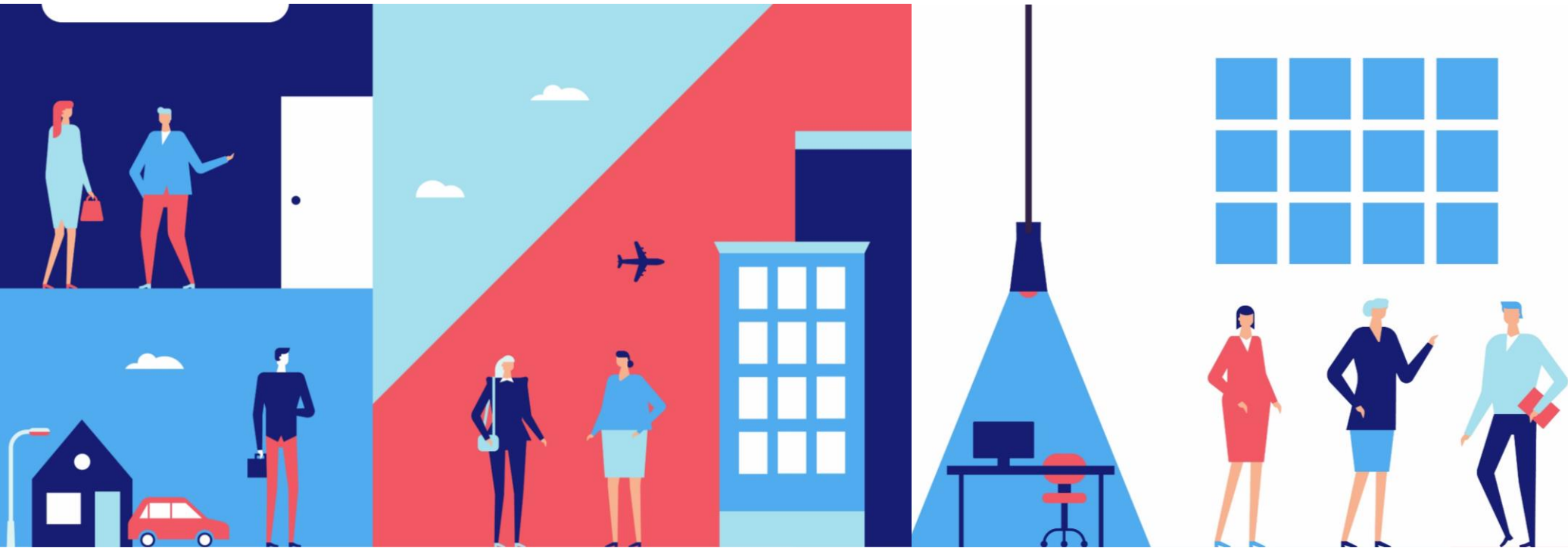

DECISIO

MONITOR INTERNATIONALS 2010-2022 REGIORAPPORTAGE NOORD-NEDERLAND

Datum
Status rapport
Opgesteld door

3 juni 2024
Definitief
Max Celant (m.celant@decisio.nl)

In opdracht van

international
welcome center
north

24.655

werkzame internationals in Noord-Nederland*

76.420

internationals woonachtig in Noord-Nederland

6.465 kenniswerkers**

18.190 arbeidsmigranten**

6.860 kenniswerkers

14.560 arbeidsmigranten

13.475 statushouders

12.015 studenten

2.480 inkomensafhankelijke partners

15.375 kinderen

11.655 ontheemde Oekraïners

*: Exclusief werkende statushouders, ontheemde Oekraïners en internationale studenten

** : Als we internationale onderzoekers aan de RUG die niet aan de leeftijdsgebonden inkomenseis voor 'kenniswerker' tellen als kenniswerker (+334) dan zou gaan om 6.799 kenniswerkers en 17.856 arbeidsmigranten

Aantal en ontwikkeling

In 2022 werkten in Noord-Nederland 6.465 kenniswerkers en 18.190 arbeidsmigranten. Het aantal werkende kenniswerkers en arbeidsmigranten groeide jaarlijks gemiddeld met respectievelijk 4,0% en 4,9%.

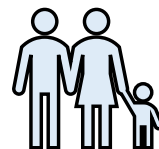
Woonsituatie en –kenmerken

In 2022 woonden in Noord-Nederland 6.860 kenniswerkers en 14.560 arbeidsmigranten. Het aantal wonende kenniswerkers en arbeidsmigranten groeide jaarlijks gemiddeld met respectievelijk 4,2% en 7,7%.

Sectoren

In Noord-Nederland werkte 32% van de kenniswerkers in het onderwijs; 17% werkte in de gezondheidszorg. Ongeveer de helft van de arbeidsmigranten werkte via een uitzendbureau.

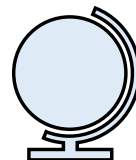
Leeftijd

Kenniswerkers en arbeidsmigranten waren veelal tussen de 25 en 35 jaar. Daarnaast waren studenten veelal jonger dan 25 jaar. De leeftijd van statushouders liep (sterk) uiteen.

Inkomen

Ruim een derde van de kenniswerkers in Noord-Nederland verdiende in 2022 een inkomen tussen de 50 en 75 duizend euro. Twee op de drie arbeidsmigranten verdiende een inkomen tussen de 20 en 30 duizend euro.

Herkomstlanden

Ongeveer drie van de 10 werkende kenniswerkers in Noord-Nederland was in 2022 afkomstig uit Duitsland. Ongeveer vijf van de 10 werkende arbeidsmigranten was afkomstig uit Polen of Roemenië.

Verblijfsduur

De grootste groep kenniswerkers verbleef in 2022 (momentopname) één tot twee jaar in Noord-Nederland. Dit beeld was vergelijkbaar voor werkende arbeidsmigranten.

Ontheemde Oekraïners

In 2022 woonden in Noord-Nederland 11.655 ontheemde Oekraïners. Van de ontheemde Oekraïners was bijna een derde onder de 18 jaar (kind).

HOOFDSTUK 1 INTRODUCTIE

HOOFDSTUK 2 KENNISWERKERS

HOOFDSTUK 3 ARBEIDSMIGRANTEN

HOOFDSTUK 4 STATUSHOUDERS

HOOFDSTUK 5 INTERNATIONALE STUDENTEN

HOOFDSTUK 6 INKOMENSAFHANKELIJKE PARTNERS

HOOFDSTUK 7 INTERNATIONALE KINDEREN

HOOFDSTUK 8 ONTHEEMDE OEKRAÏNERS

HOOFDSTUK 9 ANALYSE OP WIJKNIVEAU

BIJLAGE TOELICHTING METHODIEK

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1

INTRODUCTIE

Aanleiding

Decisio voert voor negen expatcenters in Nederland onderzoek uit naar de populatie internationals. Dat is door Decisio vier keer eerder gedaan: in 2015, 2017, 2019 en 2022. In onze analyse onderscheiden we de volgende doelgroepen:

1. Kenniswerkers
2. Arbeidsmigranten
3. Internationale studenten
4. Statushouders
5. Inkomensafhankelijke partners
6. Internationale kinderen
7. Ontheemde Oekraïners

Meer informatie over de definities en afbakening van doelgroepen is terug te vinden [in de bijlage](#).

Voorliggend rapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de aantallen en kenmerken van internationals in Noord-Nederland. Daarnaast zijn de kerncijfers beschikbaar in het bijbehorende tabellenboek.

Aanpak

Voor het inzicht in de populaties internationals in Noord-Nederland verzamelden we informatie over hun aantallen, kenmerken en ontwikkeling voor de periode 2010 – 2022. De bron voor deze data is de Monitor Internationals, een door Decisio ontwikkelde database op basis van CBS Microdata. Voor een volledige toelichting op de aanpak en wijzigingen ten opzichte van voorgaande rapportages verwijzen we graag naar de bijlage.

Colofon

Opdrachtgever

International Welcome Center North

Projectteam Decisio

Gerwin van der Meulen

Suzanne Steegman

Floortje Cieraad

Thijs Visscher

Max Celant

Simone Vos

Dit rapport is opgesteld door: Max Celant (m.celant@decisio.nl)

De adviseurs bij Decisio zijn gespecialiseerd in het thema internationalisering in Nederland. In de laatste jaren voerde Decisio verschillende onderzoeken uit aangaande de populatie internationals in Nederland. Als het gaat om hun economische situatie, maar ook op het gebied van onderwijs en huisvesting. Denk bijvoorbeeld aan haalbaarheidsstudies voor internationale scholen of huisvesting van arbeidsmigranten. Naast analyses over de populatie internationale werknemers in Nederland, voert Decisio ook de monitor naar internationale organisaties in Nederland uit.

Contactgegevens Decisio

Valkenburgerstraat 212

1011 ND Amsterdam

T 020 – 67 00 562

E info@decisio.nl

I www.decisio.nl

HOOFDSTUK 2

KENNISWERKERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Ruim 6.400 werkzame kenniswerkers in Noord-Nederland

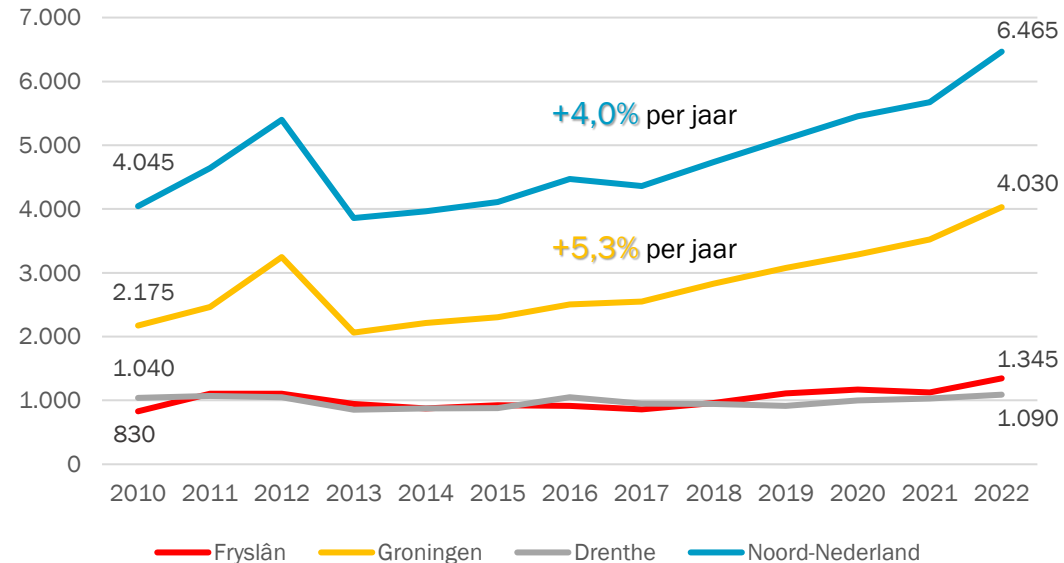
In 2022 werkten in Groningen, Friesland en Drenthe (tezamen Noord-Nederland), 6.465 kenniswerkers. Hiermee werkte ongeveer 2% van alle kenniswerkers in Nederland in Noord-Nederland. Ongeveer 60% procent van de kenniswerkers werkte in de provincie Groningen. Drenthe kende binnen Noord-Nederland het minst aantal werkende kenniswerkers; in 2022 was het aandeel kenniswerkers 17%.

In de periode 2010-2022 nam het aantal kenniswerkers in Noord-Nederland met gemiddeld 4,0% per jaar toe. De groei in de provincie Groningen lag hoger, gemiddeld 5,3%. In Friesland en Drenthe betrof de groei gemiddeld 4,1% en 0,4%. De gemiddelde landelijke jaarlijkse groei van het aantal kenniswerkers was 5,4%. Ondanks de coronapandemie steeg het aandeel werkende kenniswerkers in Noord-Nederland; in 2020 nam het aantal met 7% toe ten opzichte van 2019.

Gemeente Groningen kende hoogste groei van de grote gemeenten binnen Noord-Nederland

Ruim 3.200 kenniswerkers (3.240) werkten in 2022 in de gemeente Groningen. Leeuwarden, Emmen en Assen kenden respectievelijk 460, 360 en 225 kenniswerkers. Het aantal werkende kenniswerkers groeide in de periode 2010-2022 in de gemeente Groningen met 6,0%; de gemiddelde jaarlijkse groei in Leeuwarden bedroeg 5,0% en in Emmen 0,7%. Assen kende een gemiddelde jaarlijkse daling van 4,0%. De gemeente Groningen kende hiermee de hoogste groei van deze vier gemeenten.

Ontwikkeling aantal internationale werkzame kenniswerkers, 2010 – 2022

Definitie van kenniswerkers

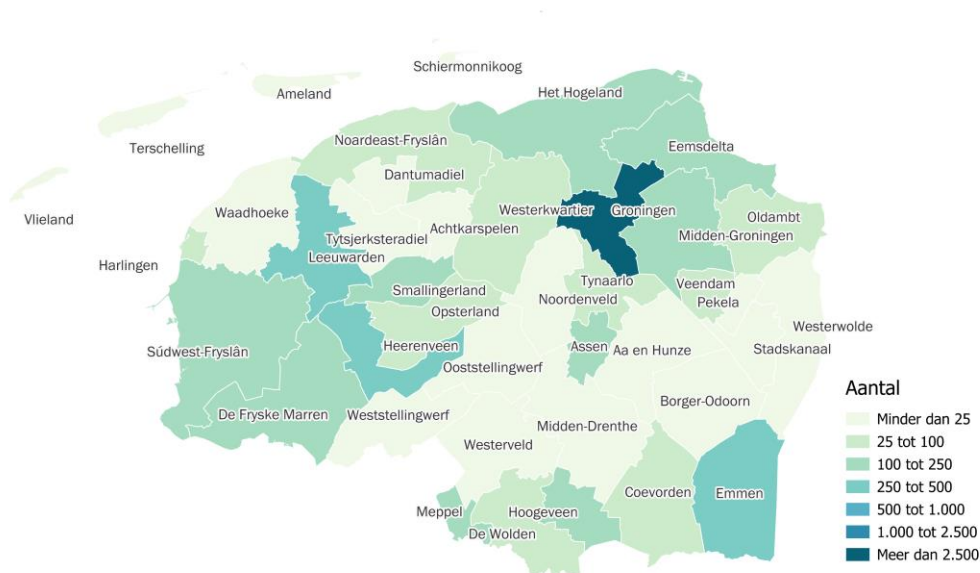
Een kenniswerker is een internationale werknemer, waarbij een minimale looneis is gesteld (fiscaal loon: loon voor belastingen) voor twee leeftijdsgroepen en een minimaal aantal sociale verzekeringsdagen (SV-dagen). Met deze definitie kan het voorkomen dat een specifieke groep internationale kenniswerkers (namelijk: internationale onderzoekers verbonden aan de RUG die niet aan de gestelde looneis voldoen) niet opgenomen zijn in het totaal aantal werkende kenniswerkers in Noord-Nederland, maar onder werkende arbeidsmigranten. Om dit aantal in te schatten is door de opdrachtgever (IWCN) navraag gedaan bij de RUG. Hieruit blijkt dat in totaal 334 internationale onderzoekers (extra) 'geteld' kunnen worden als 'kenniswerker' (in plaats van als 'arbeidsmigrant').

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Belangrijkste werklocaties internationale kenniswerkers, 2010

Belangrijkste werklocaties internationale kenniswerkers, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Gemeente Groningen belangrijkste werkgemeente voor kenniswerkers

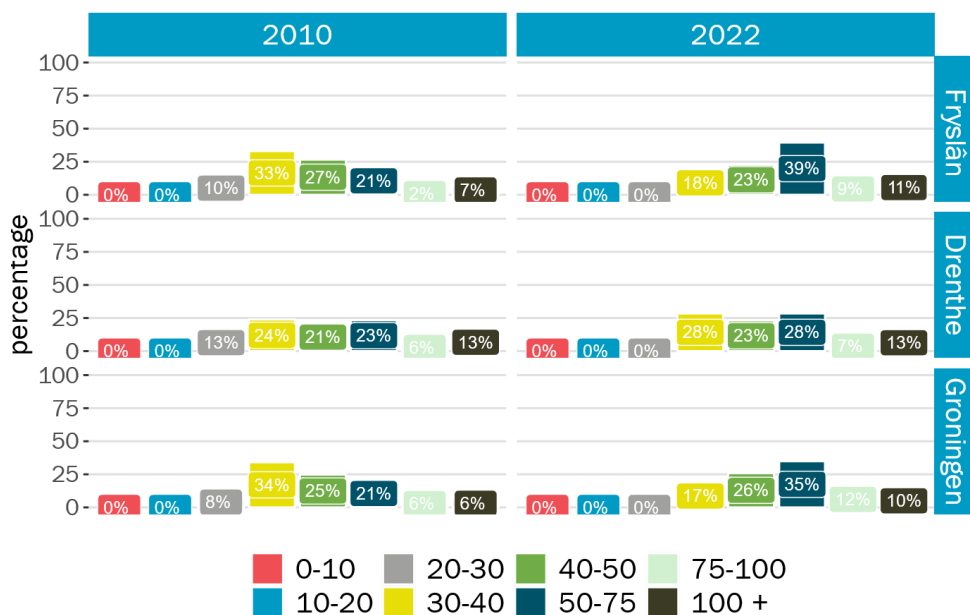
Kenniswerkers werkten voornamelijk in de gemeente Groningen (3.240). De aanwezigheid van de Rijksuniversiteit Groningen speelt hier naar verwachting een belangrijke rol in. In vergelijking met 2010 nam het aantal kenniswerkers in gemeenten in de regio ook toe. Het aantal kenniswerkers in Noord-Nederland was aanzienlijk lager dan in andere provincies in Nederland.

Na de gemeente Groningen waren Leeuwarden (460 kenniswerkers), Emmen (360 kenniswerkers) en Heerenveen (255 kenniswerkers) (relatief) belangrijke werkgemeenten voor kenniswerkers.

Meeste kenniswerkers verdienen tussen 50 en 75 duizend euro bruto op jaarbasis

Ongeveer vier op de 10 kenniswerkers verdiende in Friesland en Groningen een jaarinkomen tot 50 duizend euro. In Drenthe lag dit aandeel iets hoger. Ongeveer acht op de 10 kenniswerkers verdiende minder dan 75 duizend euro. Landelijk gezien verdiende 35% tussen de 50 en 75 duizend euro; 72% minder dan 75 duizend euro en 22% tussen de 40 en 50 duizend euro.

Jaarinkomen internationale kenniswerkers, 2010 en 2022

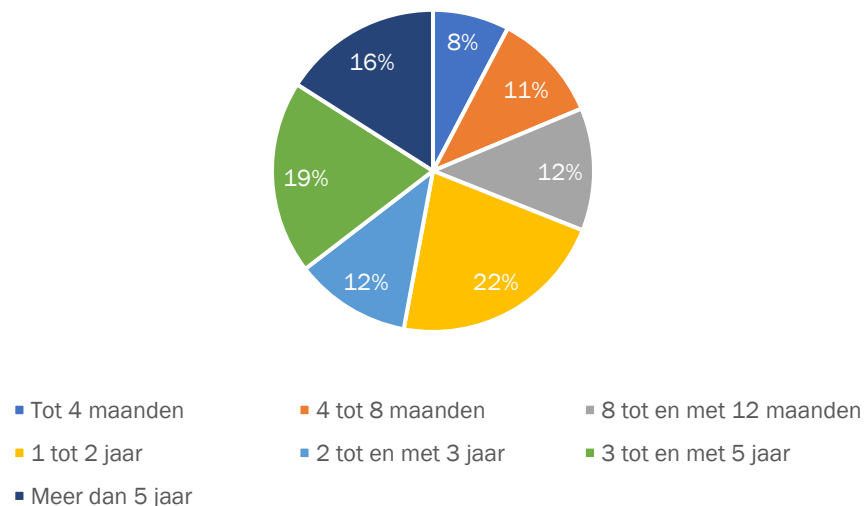

Meeste kenniswerkers werkten 1 tot 2 jaar

Meeste kenniswerkers bleven voor langere tijd werken in Noord-Nederland. Een groot deel van de kenniswerkers in Noord-Nederland werkte voor 1 tot 2 jaar. Daarnaast werkte 19% 3 tot en met 5 jaar; 16% werkte meer dan 5 jaar in Noord-Nederland. Het beeld in Noord-Nederland was vergelijkbaar met het beeld in Nederland.

NB: de verblijfsduur is een momentopname; op het moment van 'meten' (2022) hadden kenniswerkers beschreven verblijfsduur. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Noord-Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer is. Hier is op dit moment geen informatie over.

Verblijfsduur internationale kenniswerkers, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

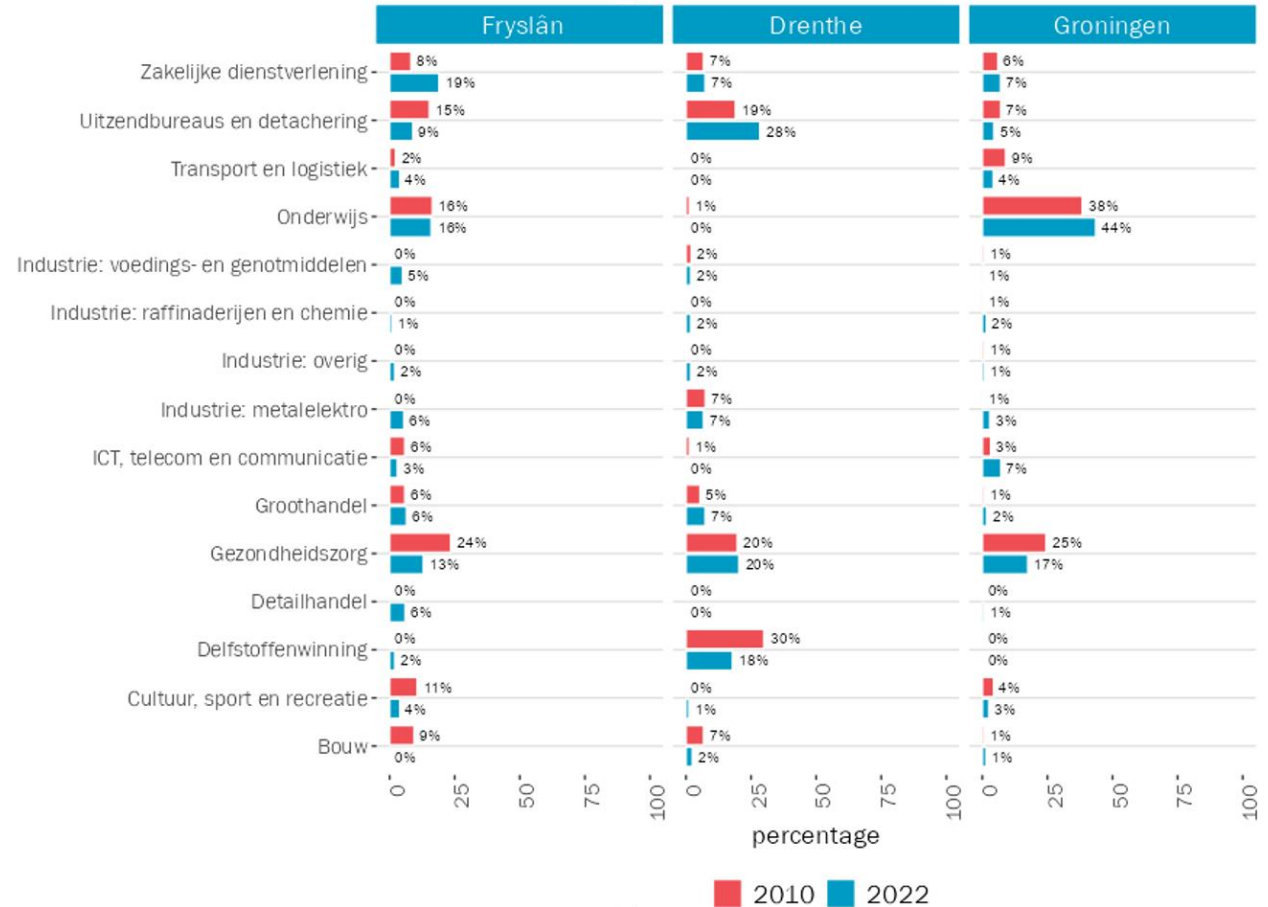
Verschillen in werksectoren in Noord-Nederland

De belangrijkste werksectoren voor kenniswerkers verschilden sterk in Noord-Nederland. Kenniswerkers in de provincie Groningen werkten vooral in het onderwijs en de gezondheidszorg. Daarentegen werkten in Friesland kenniswerkers vooral in de zakelijke dienstverlening, onderwijs en gezondheidszorg; in Drenthe in de gezondheidszorg en delfstofwinning. Daarnaast was het aandeel kenniswerkers dat via uitzendbureaus en detachering werkten hoog; van deze groep is onbekend waarin zij werkzaam waren.

Landelijk gezien werkten kenniswerkers vooral in de zakelijke dienstverlening (20%), ICT (14%) of groothandel (10%). Daarnaast werkte 12% via een uitzendbureau en detachering. Ook hierbij is het onbekend in welke sector zij werkten.

In vergelijking met het landelijk beeld werkten in Noord-Nederland in 2022 relatief weinig kenniswerkers in de zakelijke dienstverlening en ICT.

Belangrijkste werksectoren internationale kenniswerkers, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

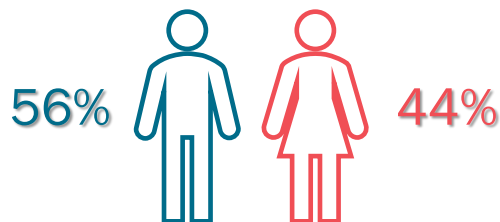
Kenniswerkers vooral afkomstig uit Duitsland en Polen

Kenniswerkers in Noord-Nederland waren vooral afkomstig uit Duitsland. Ook vormde Polen een belangrijk herkomstland. Het aandeel kenniswerkers afkomstig uit Duitsland en Polen was in vergelijking met Nederland (10% polen, 9% Duitsland) hoger.

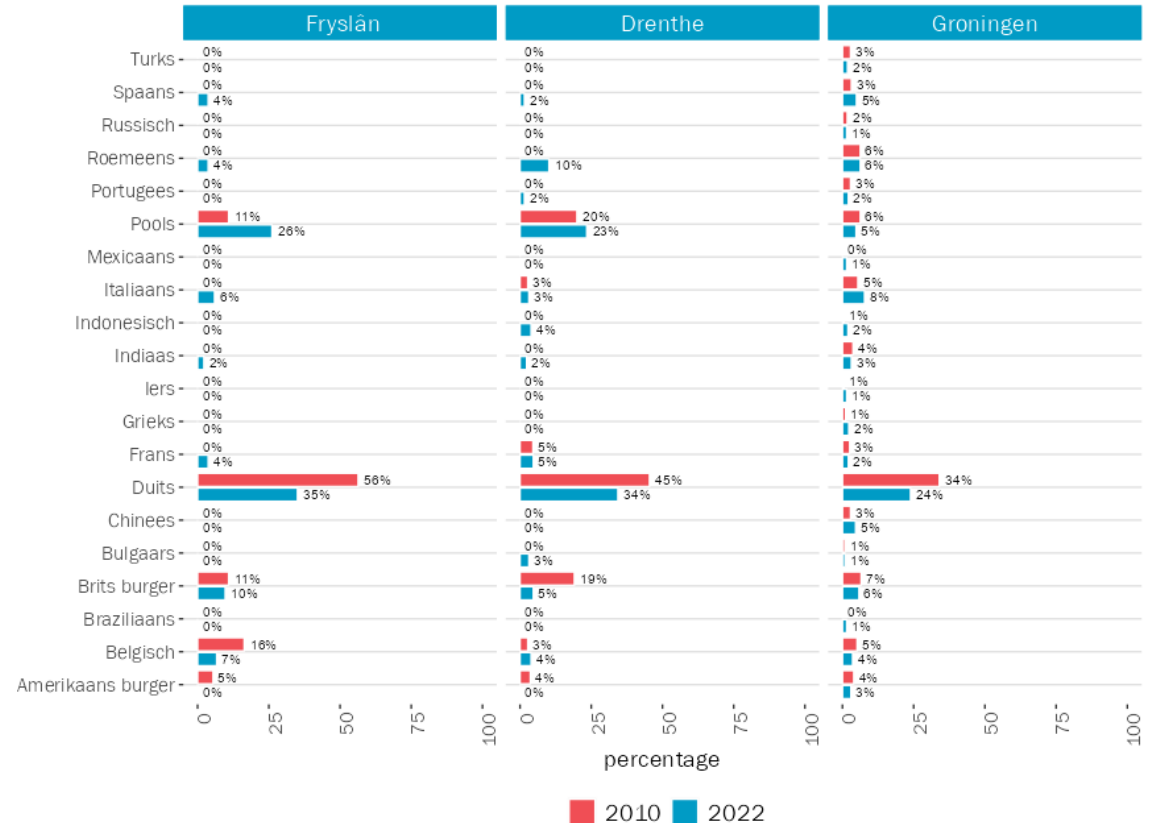
Ten opzichte van 2010 is het aandeel Poolse kenniswerkers in Friesland en Drenthe flink gestegen; in Groningen licht afgenomen. Een afname van het aandeel Duitse kenniswerkers was ook op landelijk niveau waarneembaar (van 17% naar 9%).

Oververtegenwoordiging van mannelijke kenniswerkers

Kenniswerkers in Noord-Nederland waren vooral man (56%). Het aandeel mannelijke kenniswerkers in 2022 in Friesland was gelijk aan het beeld in Noord-Nederland; in Drenthe lag het aandeel hoger (67%), in Groningen lager (53%). In Nederland was in 2022 59% van de kenniswerker man.

Top-20 herkomstlanden kenniswerkers, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Ruim 6.800 wonende kenniswerkers in Noord-Nederland

In 2022 woonden 6.860 kenniswerkers in Noord-Nederland. Hiermee woonde ongeveer 3% van alle kenniswerkers in Nederland in Noord-Nederland. Ongeveer 65% van de kenniswerkers woonde in de provincie Groningen. Net als bij het aantal kenniswerkers naar werklocatie, kende Drenthe het minst aantal wonende kenniswerkers; het aandeel in 2022 bedroeg 15%.

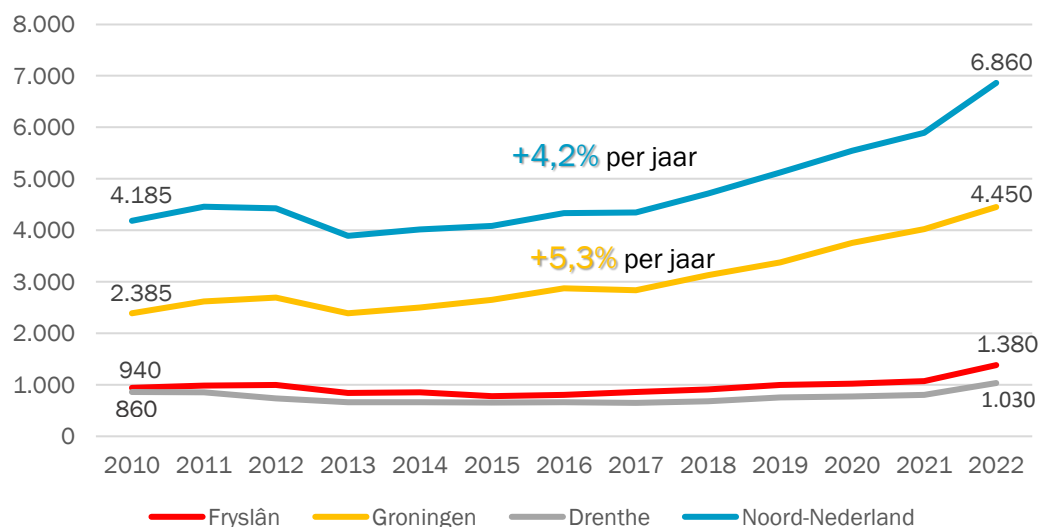
In de periode 2010-2022 nam het aantal kenniswerkers in Noord-Nederland met gemiddeld 4,2% met jaar toe. De gemiddelde jaarlijkse groei in de provincie Groningen lag hoger (5,3%). De groei in Friesland en Drenthe bedroeg 3,3% en 1,5%.

Landelijk gezien nam het aantal wonende kenniswerkers in de periode 2010-2022 toe met gemiddeld 6,7% per jaar. Hiermee lag de groei van Noord-Nederland 2,5 procentpunt lager dan de groei in Nederland.

Gemeente Groningen kende hogere groei dan Leeuwarden en Emmen

Het aantal wonende kenniswerkers steeg in de gemeente Groningen jaarlijks met gemiddeld 6,6%. Hiermee lag de groei in Groningen hoger dan in Leeuwarden (5,8%) en Emmen (1,2%). Assen kende een daling van het aantal kenniswerkers; de gemiddelde jaarlijkse afname bedroeg 0,4%.

Ontwikkeling aantal woonachtige internationale kenniswerkers, 2010 - 2022

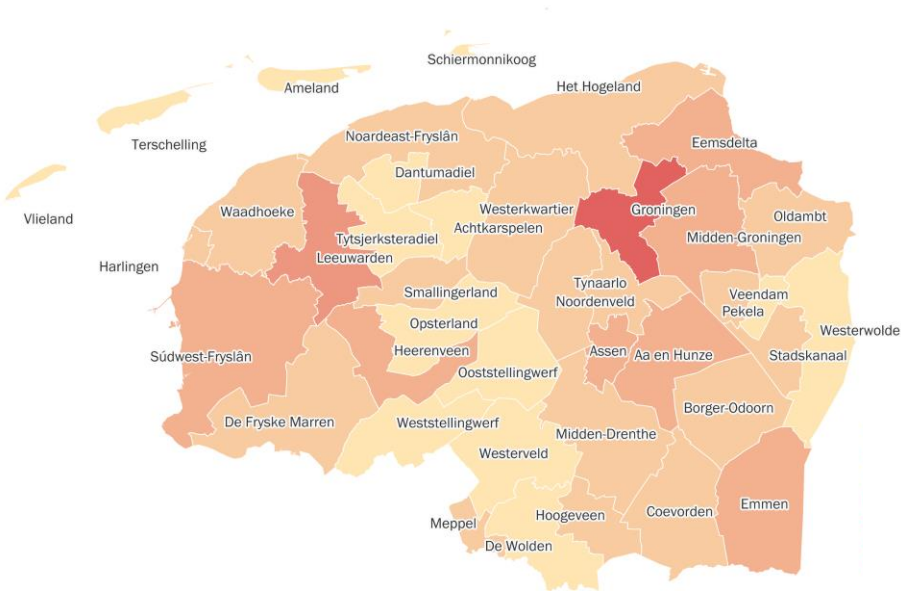

Aantallen internationale kenniswerkers naar woongemeente, 2022

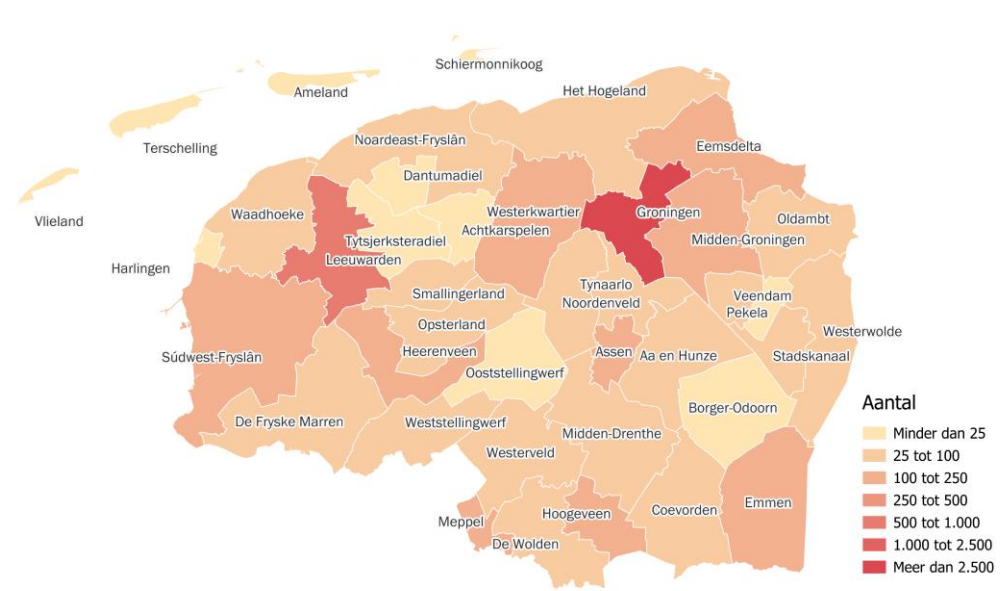
Gemeente	Aantal kenniswerkers	Jaarlijkse groei (%)
Groningen	3.800	6,6
Leeuwarden	600	5,8
Assen	200	-0,4
Emmen	190	1,2

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Belangrijkste woonlocaties internationale kenniswerkers, 2010

Belangrijkste woonlocaties internationale kenniswerkers, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Gemeente Groningen belangrijkste woongemeente voor kenniswerkers

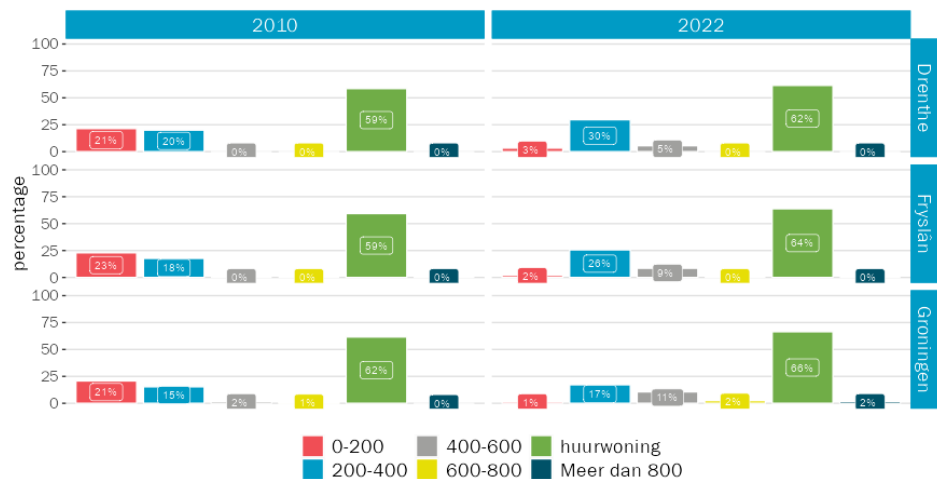
Kenniswerkers woonden vooral in de gemeente Groningen. In vergelijking met 2010 nam het aantal kenniswerkers in gemeenten in de regio ook toe. Net als bij het aantal kenniswerkers naar werklocatie, woonden in vergelijking met andere provincies in Nederland aanzienlijk minder kenniswerkers in Noord-Nederland.

Kenniswerkers woonden vooral in huurwoning

Kenniswerkers in Noord-Nederland woonden relatief veel in een huurwoning, ruim 60%. Dit aandeel was licht toegenomen in de periode 2010-2022 en is vergelijkbaar in alle provincies van Noord-Nederland.

Kenniswerkers met een koopwoning woonden vooral in een woning met een WOZ-waarde tussen de 200 en 400 duizend euro. Weinig kenniswerkers woonden in een koopwoning met een WOZ-waarde boven de 800 duizend euro.

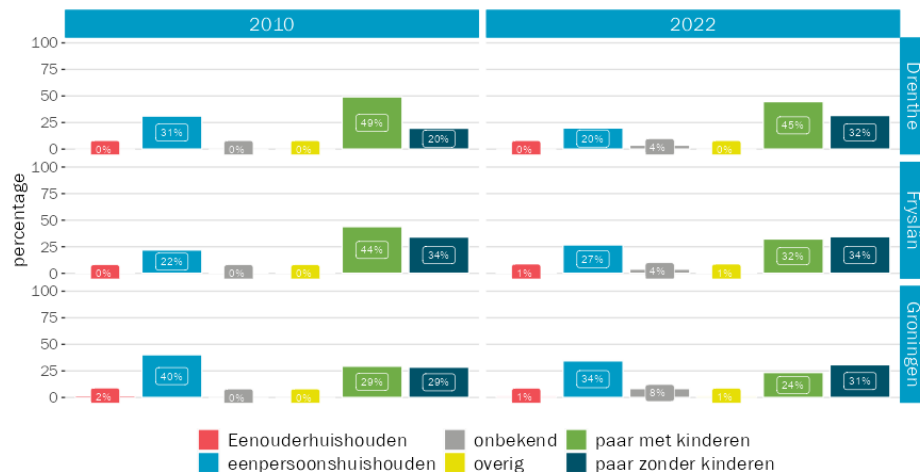
Koop/huur en WOZ-waarde van kenniswerkers in Noord-Nederland, 2010 en 2022

Kenniswerkers vormden vooral een paar met kinderen

Het grootste deel van de kenniswerkers in Noord-Nederland vormde een paar met kinderen. In Drenthe bedroeg dit aandeel 45%; in Groningen en Friesland iets lager, 31% en 34%. Daarnaast vormde ongeveer een derde van de kenniswerkers een paar zonder kinderen. Het beeld in Noord-Nederland was vergelijkbaar met het landelijke beeld.

Huishoudenssamenstelling kenniswerkers in Noord-Nederland, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Wonende kenniswerkers veelal tussen 25 en 45 jaar oud

Meer dan de helft van de kenniswerkers was in 2022 tussen de 25 en 45 jaar. Hiermee vielen de meeste kenniswerkers in de leeftijdsgroepen 25 tot 35 en 35 tot 45 jaar. Relatief weinig kenniswerkers waren tussen de 55 en 67 jaar; dit aandeel was met name in Friesland en de provincie Groningen laag.

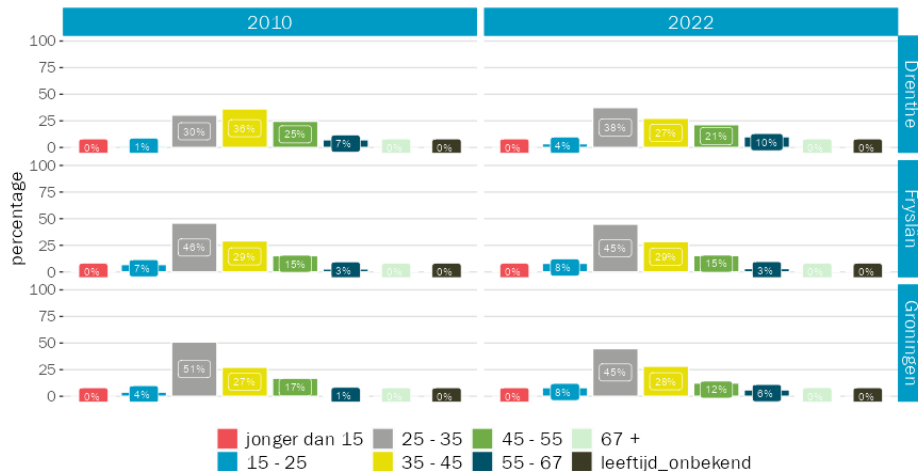
De gemiddelde leeftijd was relatief het hoogst in Friesland, het laagst in Drenthe.

Woon-werkbalans en pendelstromen

Van de in Noord-Nederland woonachtige kenniswerkers, was in 2022 76% ook werkzaam in Noord-Nederland. Dit betekent dat 24% van de kenniswerkers die in Groningen, Drenthe of Friesland woonde hier niet werkte.

De meeste kenniswerkers woonden in de gemeente Groningen. Van de in de gemeente Groningen woonachtige kenniswerkers, was in 2022 63% ook werkzaam in de gemeente Groningen. Voor Leeuwarden bedroeg dit aandeel 46%; voor Emmen en Assen respectievelijk 70% en 48%.

Leeftijdsspreiding kenniswerkers in Noord-Nederland, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Promovendi Rijksuniversiteit Groningen (RUG)

In 2022 waren 1.522 internationale promovendi zonder Nederlands arbeidscontract werkzaam bij de Rijksuniversiteit van Groningen (RUG). Deze promovendi zijn in Nederland op basis van een (buitenlandse) beurs en/of op eigen financiële middelen.

Belangrijkste herkomstlanden van promovendi waren China en Duitsland. Ook waren veel promovendi afkomstig uit Indonesië, Mexico en Italië.

Het grootste deel van de internationale promovendi kwam van buiten de Europese Unie. Ruim 580 internationale promovendi had de Chinese nationaliteit.

Internationale promovendi waren vooral woonachtig in de gemeente Groningen, en in mindere mate in Leeuwarden.

NB: Internationale promovendi dragen geen loonbelasting in Nederland af en maken daarom geen onderdeel uit van CBS Microdata. Gegevens van promovendi zijn om deze reden verstrekt door de Rijksuniversiteit Groningen (bron: Rijksuniversiteit Groningen).

Aantal promovendi naar meest voorkomende nationaliteit, 2022

Nationaliteit	Aantal
China	584
Duitsland	119
Indonesië	76
Mexico	65
Italië	64
Brazilië	48
Colombia	39
Iran	38
Turkije	32
India	31
Verenigd Koninkrijk	26
Chili	24
Verenigde Staten	21
Griekenland	20
Spanje	17
Zuid-Afrika	17
Frankrijk	13
Rusland	13
Slowakije	13
België	11
Canada	11
Polen	11
Roemenië	11
Kenia	10
Oekraïne	10

Bron: Rijksuniversiteit Groningen (2024)

HOOFDSTUK 3

ARBEIDSMIGRANTEN

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

ARBEIDSMIGRANTEN

Economische situatie

Ruim 18 duizend werkende arbeidsmigranten in Noord-Nederland

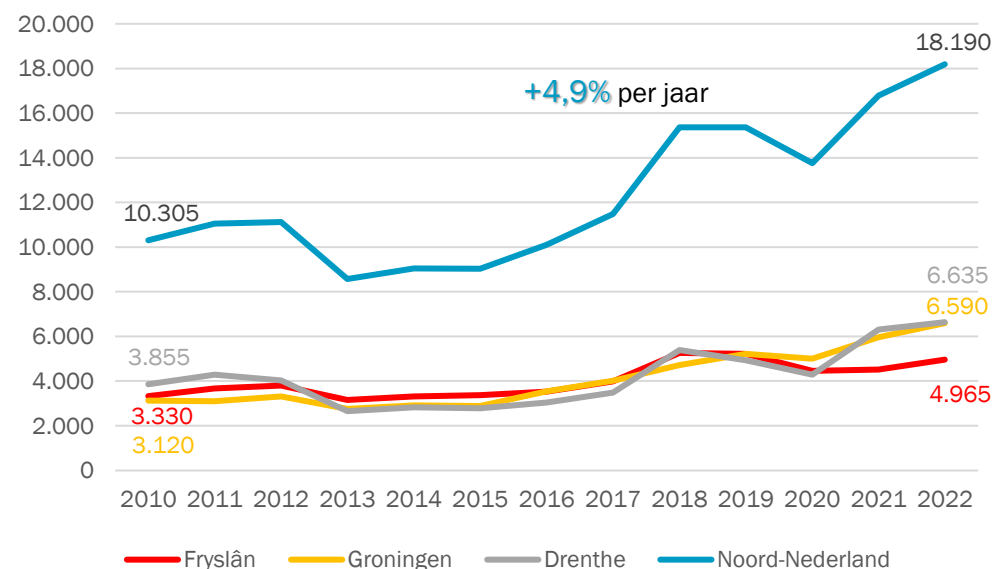
In 2022 werkten 18.190 arbeidsmigranten in Noord-Nederland. De provincie Groningen en Drenthe kenden ongeveer evenveel arbeidsmigranten; het aantal arbeidsmigranten in Friesland was (aanzienlijk) lager.

Het aantal werkende arbeidsmigranten steeg in de periode 2010-2022 in heel Noord-Nederland. De gemiddelde jaarlijkse groei in Drenthe en Groningen betrof 4,6% en 6,4%; de jaarlijkse groei in Friesland was lager, 3,4%. De gemiddelde jaarlijkse groei van de drie provincies lag hiermee lager dan de landelijke groei (6,0%). Bijna elk jaar steeg het aantal arbeidsmigranten in Noord-Nederland, met uitzondering van 2013 en 2020. In 2013 speelde de financiële crisis; in 2020 de coronacrisis. Als gevolg van de coronacrisis daalde het aantal arbeidsmigranten in Noord-Nederland met ongeveer 10%. De daling in het coronajaar was in Groningen aanzienlijker lager (3,9%), in vergelijking met Drenthe (13,0%) en Friesland (14,6%).

Gemeente Groningen belangrijkste werkgemeente voor arbeidsmigranten

Binnen Noord-Nederland was Groningen de belangrijkste werkgemeente voor arbeidsmigranten: 3.970 arbeidsmigranten werken in 2022 in de gemeente Groningen. In de periode 2010-2022 steeg het aantal arbeidsmigranten jaarlijks met gemiddeld 7,7%. Deze gemiddelde groei is hoger dan de groei in Assen (6,7%), Leeuwarden (5,0%) en Emmen (1,6%).

Ontwikkeling aantal werkende arbeidsmigranten 2010 - 2022

Aantallen arbeidsmigranten naar werkgemeente, 2022

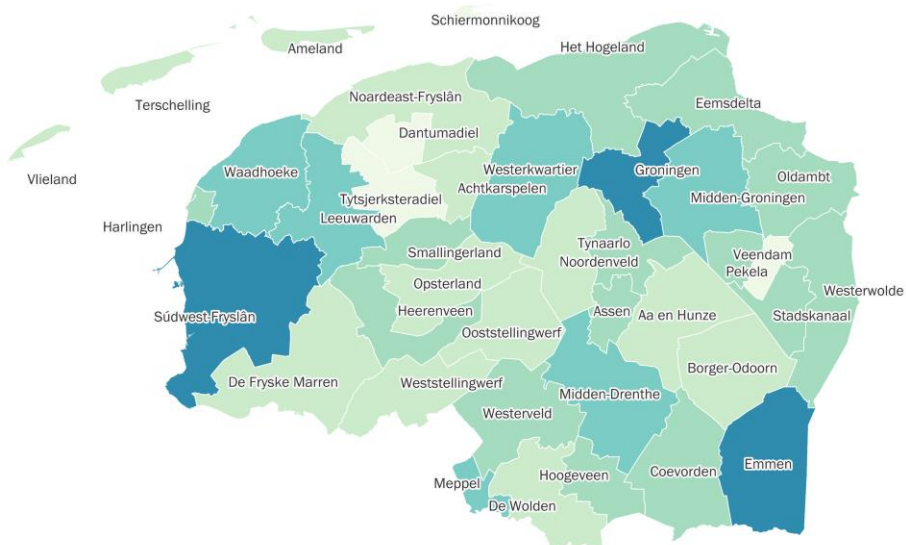
Gemeente	Aantal arbeidsmigranten	Jaarlijkse groei (%)
Groningen	3.970	7,7
Emmen	2.345	1,6
Leeuwarden	840	5,0
Assen	470	6,7

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

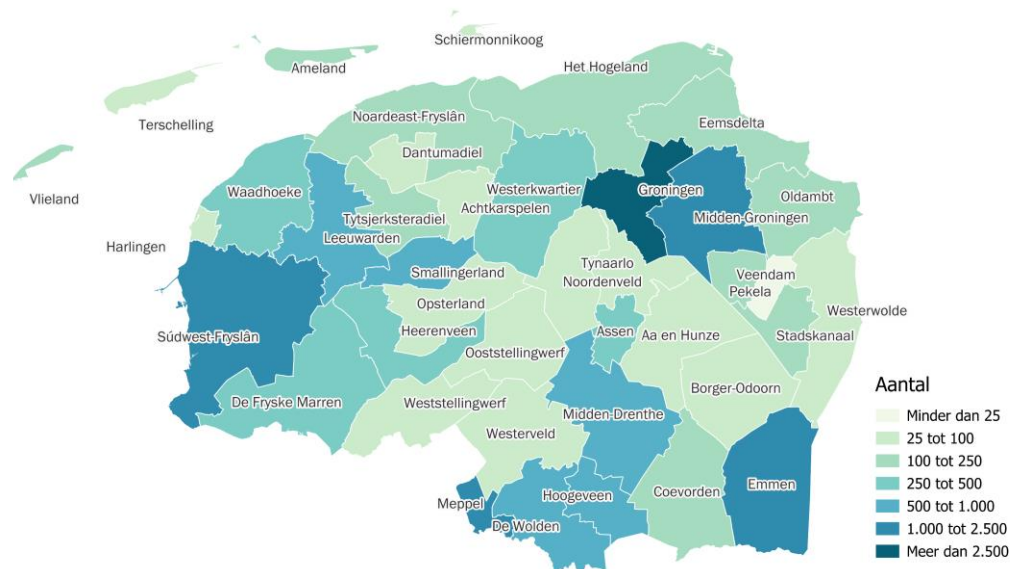
ARBEIDSMIGRANTEN

Economische situatie

Belangrijkste werklocaties arbeidsmigranten, 2010

Belangrijkste werklocaties arbeidsmigranten, 2022

Naast gemeente Groningen, Emmen en Midden-Groningen belangrijke werkgemeenten

Naast de gemeente Groningen waren Emmen (2.345 arbeidsmigranten) en Midden-Groningen (1.405 arbeidsmigranten) in 2022 de belangrijkste werkgemeenten voor arbeidsmigranten. Ook Meppel en Súdwest-Fryslân waren belangrijke werkgemeenten, met 1.385 en 1.075 arbeidsmigranten.

NB: vestiging van uitzendbureaus en werklocatie

In de CBS Microdata is de werklocatie van arbeidsmigranten geregistreerd als het adres van de werkgever. Indien zij voor een uitzendbureau werken, komt het voor dat het werkadres elders gelegen is omdat zij tijdelijk bij een of meerdere werkgevers worden uitgezonden. Dit daadwerkelijke werkadres is op basis van CBS Microdata niet bekend. Daarom kan er sprake zijn van een lichte onder- of overschatting zijn per werkgemeente.

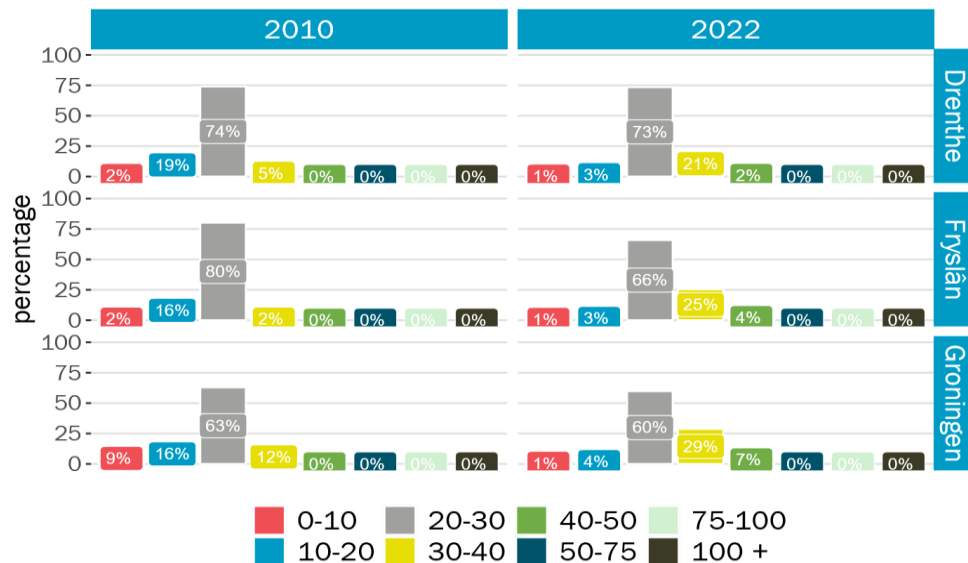
Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

Arbeidsmigranten werkten meer verspreid over de regio, in vergelijking met kenniswerkers. Toch was ook onder arbeidsmigranten een grote concentratie rondom gemeente Groningen zichtbaar.

Meeste kenniswerkers verdienen tussen 20 en 30 duizend euro bruto op jaarbasis

Arbeidsmigranten verdienen veelal tussen de 20 en 30 duizend euro per jaar (op basis van een voltijdsbaan). Het aandeel arbeidsmigranten dat tussen de 20 en 40 duizend euro verdiende was in Drenthe het hoogst; het aandeel arbeidsmigranten dat tussen de 30 en 40 duizend euro verdiende was het grootst in Groningen.

Inkomensverdeling arbeidsmigranten in Noord-Nederland, 2010 en 2022

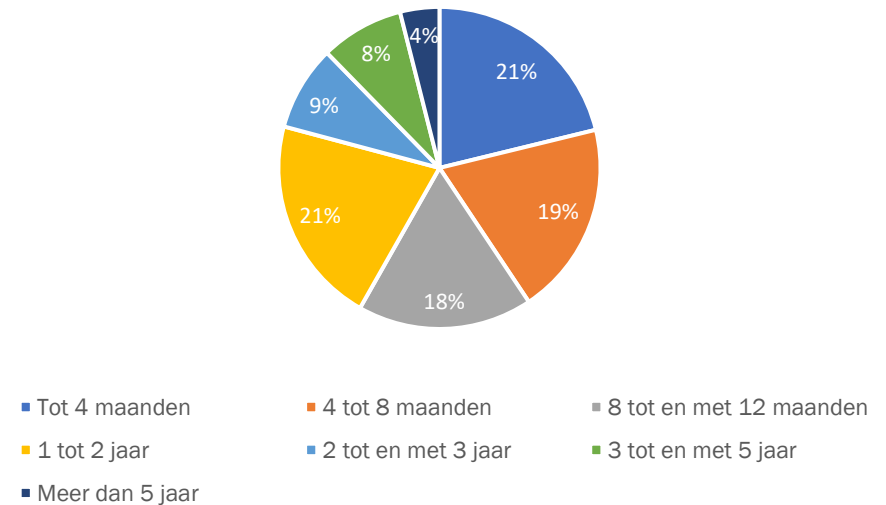

Arbeidsmigrant verbleef relatief kort

Arbeidsmigranten in 2022 bleven relatief kort in Noord-Nederland in vergelijking met kenniswerkers. Ongeveer een vijfde van het aantal arbeidsmigranten verbleef minder dan 4 maanden. Ongeveer 60% van de arbeidsmigranten verbleef tot een jaar.

NB: de verblijfsduur is een momentopname; op het moment van 'meten' (2022) hadden arbeidsmigranten beschreven verblijfsduur. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Noord-Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer is. Hier is op dit moment geen informatie over.

Verblijfsduur arbeidsmigranten in Noord-Nederland, 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

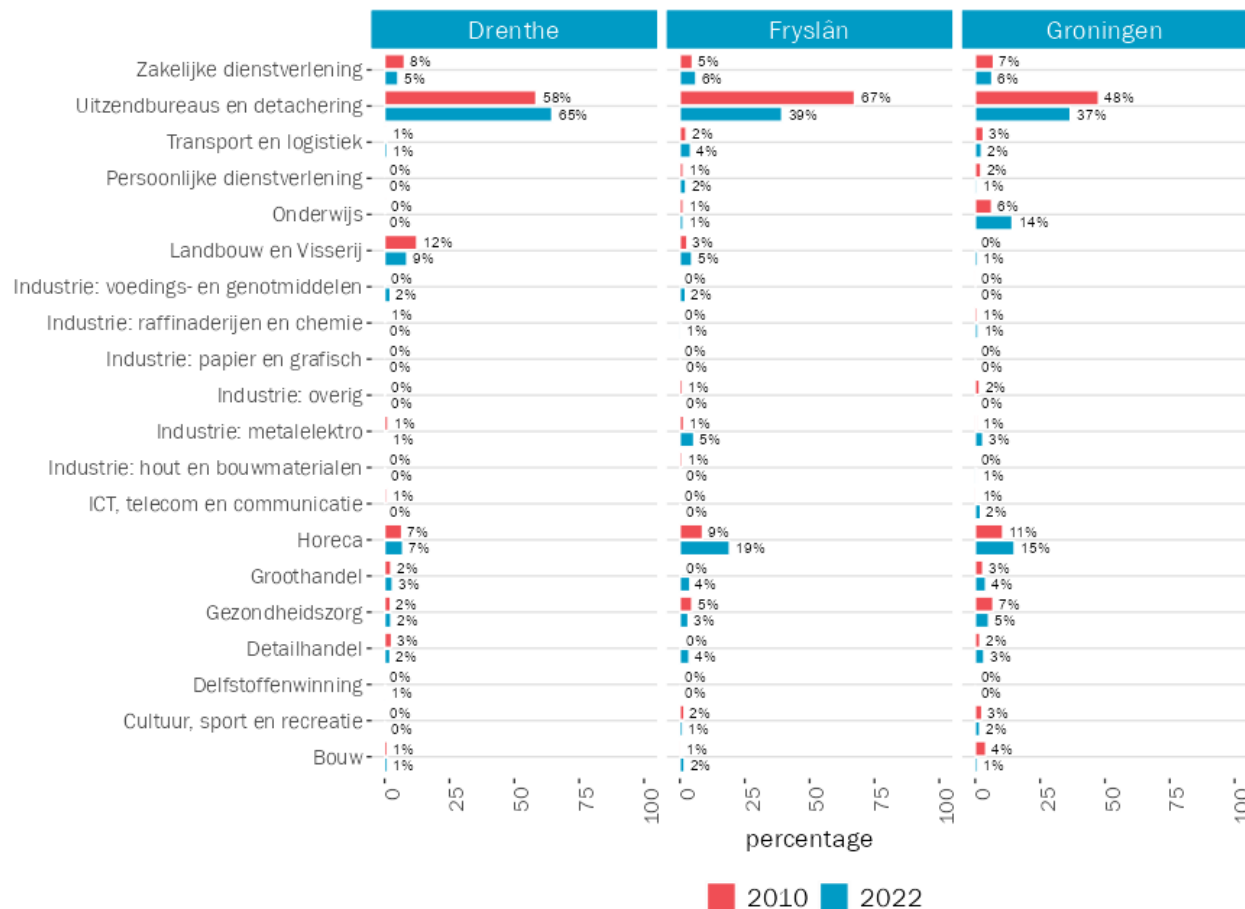
Arbeidsmigranten werkten veelal via uitzendbureaus en detacheerders

Arbeidsmigranten in Noord-Nederland werkten vooral via uitzend- en detacheringbureaus. Het aandeel werkzame arbeidsmigranten via uitzendbureaus en detachering nam in de periode 2010-2022 in Friesland en Groningen af; in Drenthe steeg het aandeel. Andere belangrijke sectoren waren de horeca en landbouw en visserij. In Groningen valt op dat een groot aandeel in het onderwijs werkte; naar verwachting door de aanwezigheid van de Rijksuniversiteit Groningen.

Landelijk gezien werkten arbeidsmigranten vooral via uitzendbureaus- en detacheerders (53%), horeca (7%), zakelijke dienstverlening (7%) en landbouw en visserij (6%).

In vergelijking met het landelijk beeld werkten in Drenthe meer arbeidsmigranten via uitzendbureaus- en detachering; in Friesland en Groningen (aanzienlijk) minder.

Belangrijkste werksectoren arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

ARBEIDSMIGRANTEN

Economische situatie

Arbeidsmigranten vooral afkomstig Polen

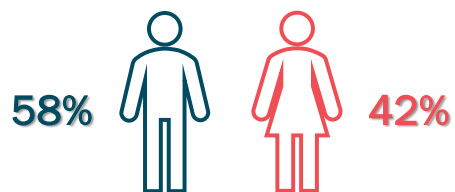
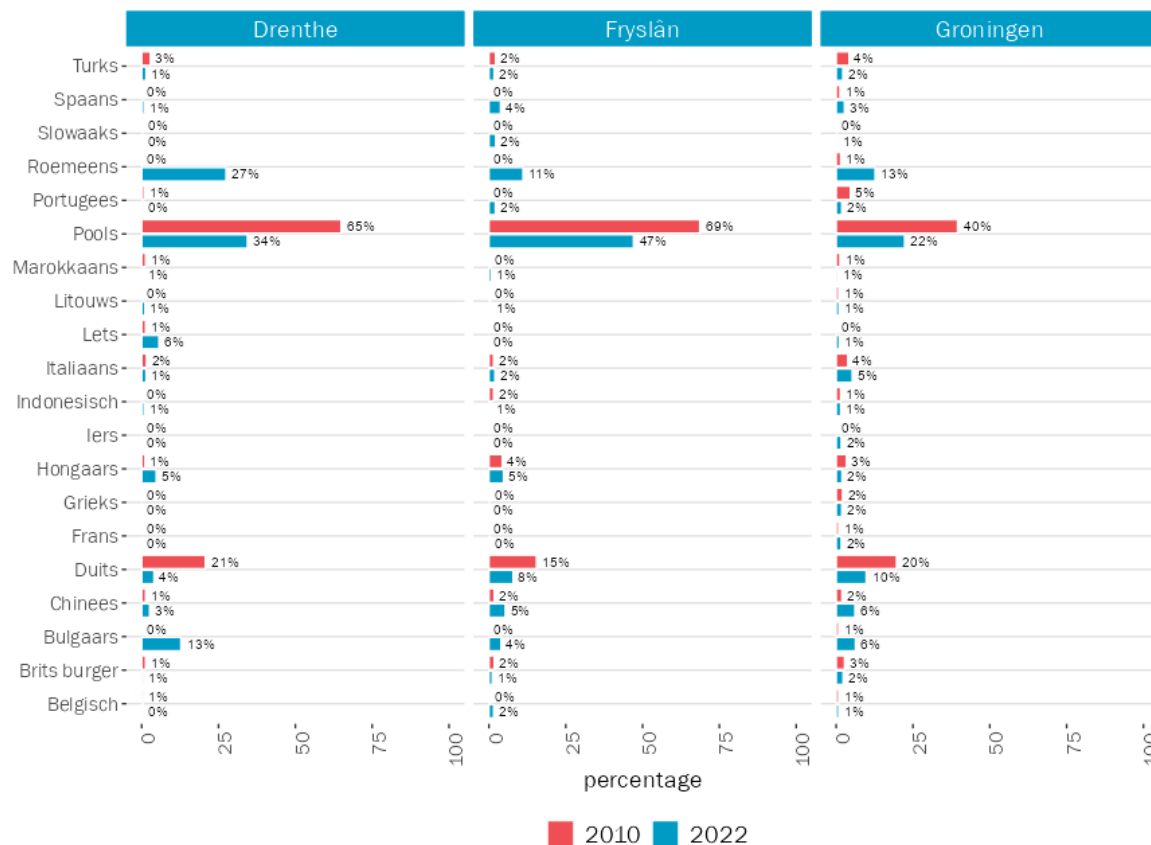
Arbeidsmigranten in Noord-Nederland waren vooral afkomstig uit Polen. Vooral in Drenthe en Friesland was het aandeel Poolse arbeidsmigranten hoog; In Groningen was dit aandeel lager. Andere belangrijke herkomstlanden waren Roemenië, Duitsland en Bulgarije.

Landelijk gezien waren arbeidsmigranten vooral afkomstig uit Polen (37%), Roemenië (14%) en Bulgarije (9%). Het aandeel Poolse arbeidsmigranten in Friesland was hoger dan op landelijk niveau; in Drenthe en Groningen was dit lager.

Meerderheid van arbeidsmigranten was man

Een meerderheid van de arbeidsmigranten in Noord-Nederland was man (58%). Van de drie provincies kende Drenthe het hoogste aandeel (61%); het aandeel in Friesland en Groningen betraf 57% en 56%. Ten opzichte van 2010 was de verhouding vergelijkbaar. In Nederland was in 2022 het aandeel man 57%.

Top-20 herkomstlanden arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024), via CBS Microdata

Ruim 14 duizend wonende arbeidsmigranten in Noord-Nederland

In 2022 woonden in Noord-Nederland 14.560 arbeidsmigranten. De provincie Groningen kende de meeste wonende arbeidsmigranten (6.655); in Drenthe was dit aantal ruim twee keer zo laag.

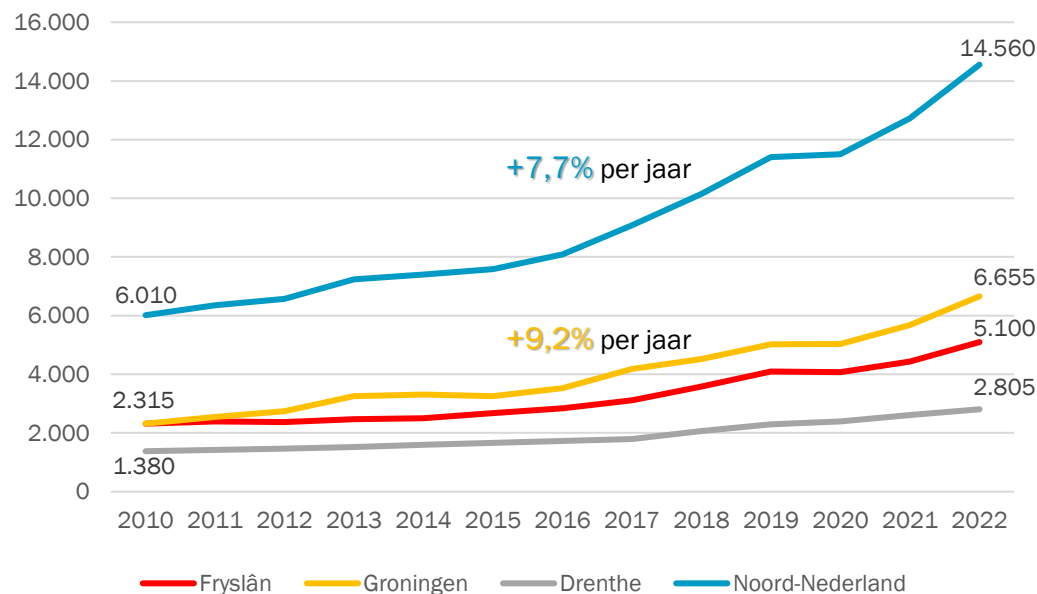
Het aandeel arbeidsmigranten steeg in de periode 2010-2022 in heel Noord-Nederland. De gemiddelde jaarlijkse groei in de provincie Groningen betrof 7,7%. De groei was hoger dan in Friesland (6,8%) en Drenthe (6,1%). De gemiddelde jaarlijkse groei van Friesland en Drenthe lag hiermee lager dan de landelijke groei (7,2%).

De financiële crisis (2013) en coronacrisis (2020) veroorzaakte geen grote daling in het aantal wonende arbeidsmigranten in Noord-Nederland.

In 2022 woonden in de regio Noord-Nederland **14.560** BRP-geregistreerde arbeidsmigranten. Tussen 2010 en 2022 nam dit aantal jaarlijks toe met gemiddeld **7.7%**

Ontwikkeling aantal wonende arbeidsmigranten 2010 – 2022

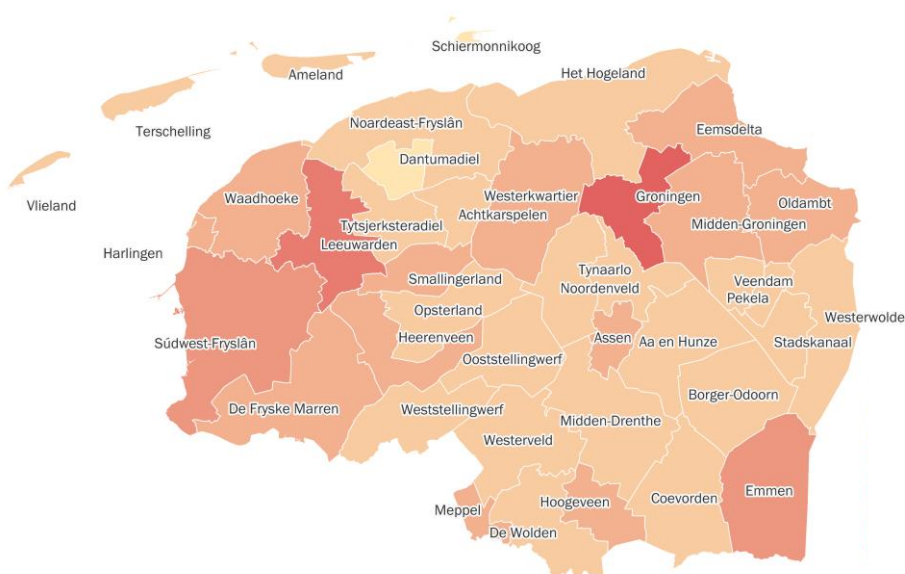
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

¹Het komt voor dat het woonadres van een arbeidsmigrant niet bekend is via de CBS Microdata. Bijvoorbeeld doordat een arbeidsmigrant, bij seizoensgebonden arbeid, minder dan vier maanden in Nederland verblijft en zich niet bij de gemeente inschrijft (dat is ook geen wettelijke plicht). Of het kan voorkomen dat de arbeidsmigrant onbekend is met het proces van inschrijving en/of zich niet wil inschrijven vanwege de angst voor het verliezen van rechten in het land van herkomst. Het aantal geregistreerde arbeidsmigranten via de CBS Microdata is waarschijnlijk een onderschatting van het daadwerkelijke aantal arbeidsmigranten dat in Nederland woont. Uit eerder onderzoek is de inschatting dat gemiddeld 45 tot 55% van de arbeidsmigranten zich inschrijft.

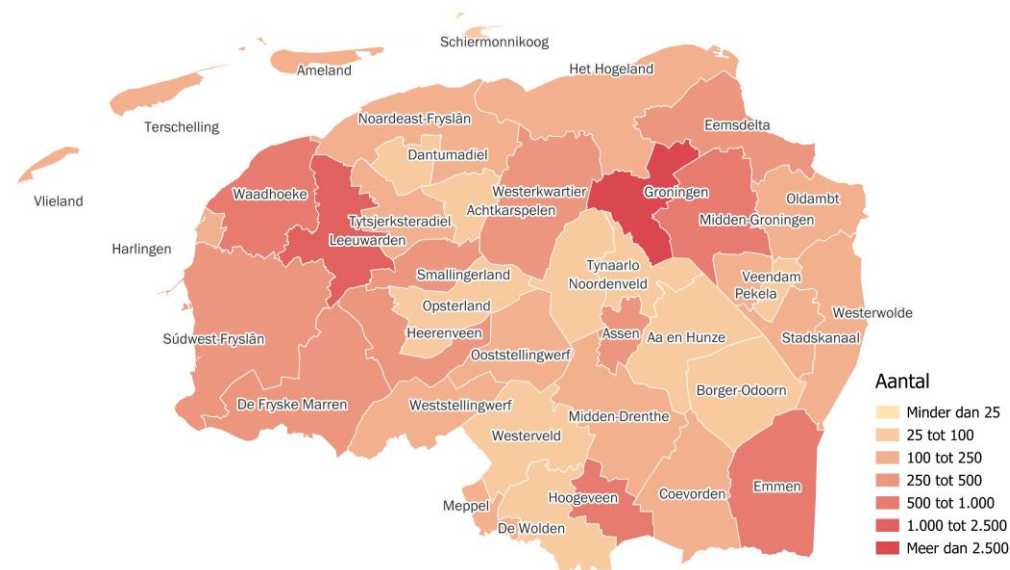
ARBEIDSMIGRANTEN

Woonsituatie

Belangrijkste woonlocaties arbeidsmigranten, 2010

Belangrijkste woonlocaties arbeidsmigranten, 2022

Naast gemeente Groningen, Leeuwarden, Emmen en Midden-Groningen belangrijke woongemeenten

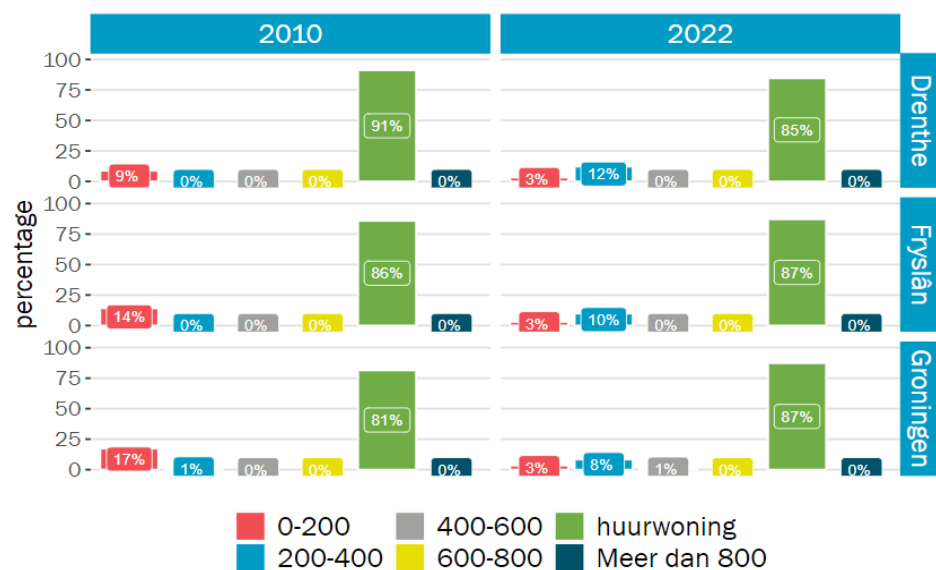
Naast de gemeente Groningen waren Leeuwarden (1.540 arbeidsmigranten) en Emmen (800 arbeidsmigranten) in 2022 de belangrijkste woongemeenten voor arbeidsmigranten. Ook Midden-Groningen was een belangrijke woongemeente, met 610 arbeidsmigranten. Ten opzichte van 2010 was het aantal wonende arbeidsmigranten verspreid over de regio toegenomen.

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Arbeidsmigranten woonden vooral in huurwoning

Een grote meerderheid van de arbeidsmigranten woonde in een huurwoning. Dit aandeel was in Drenthe, Friesland en provincie Groningen ongeveer gelijk. Ten opzichte van 2010 steeg het aandeel arbeidsmigranten dat in een koopwoning verbleef. Ongeveer 10% tot 15% van de arbeidsmigranten verbleef in Noord-Nederland in een koopwoning met een WOZ-waarde lager dan 400 duizend euro. Landelijk gezien woonden relatief minder arbeidsmigranten in een huurwoning (81%); ook verbleven meer arbeidsmigranten (15%) in een koopwoning met een WOZ-waarde lager dan 400 duizend euro.

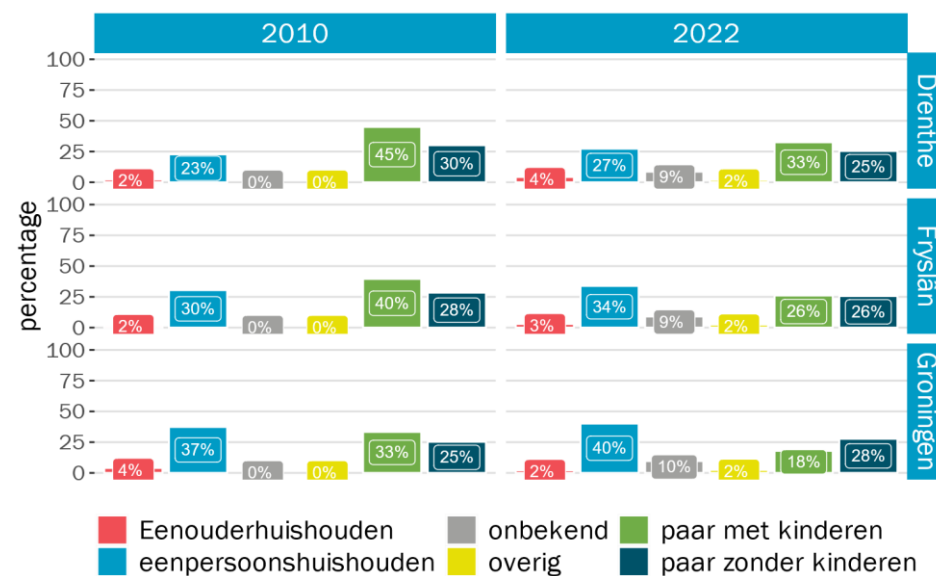
Koop/huur en WOZ-waarde huisvesting arbeidsmigranten, 2010 en 2022

Arbeidsmigranten vormden in Noord-Nederland veelal paren of een eenpersoonshuishouden

Arbeidsmigranten in Nederland vormden vooral paren of een eenpersoonshuishouden. Het aandeel paren met kinderen was het hoogst in Drenthe; provincie Groningen kende een hoger aandeel eenpersoonshuishouden.

Huishoudenssamenstelling arbeidsmigranten in Noord-Nederland, 2010 en 2022

Arbeidsmigranten veelal tussen de 25 en 45 jaar

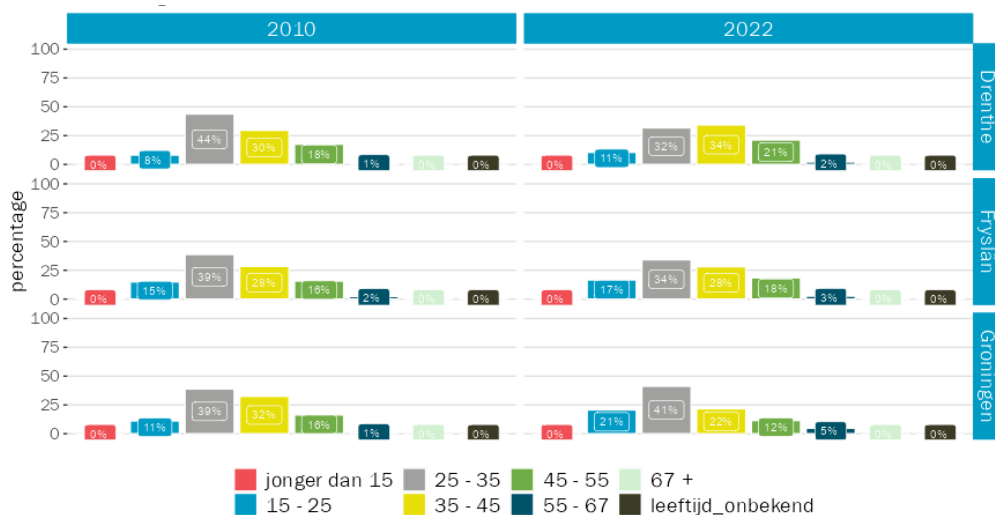
Net als bij kenniswerkers, waren arbeidsmigranten in 2022 veelal tussen de 25 en 45 jaar oud. De meeste kenniswerkers vielen in de leeftijdsgroepen 25 tot 35 en 35 tot 4 jaar. Relatief weinig arbeidsmigranten waren ouder dan 55 jaar. De gemiddelde leeftijd van arbeidsmigranten was relatief het hoogst in de provincie Groningen.

Woon-werkbalans en pendelstromen

Van de in Noord-Nederland woonachtige arbeidsmigranten, was in 2022 68% ook werkzaam in Noord-Nederland. Dit betekent dat 32% van de kenniswerkers die in Groningen, Drenthe of Friesland woonde hier niet werkte.

De meeste arbeidsmigranten woonden in de gemeente Groningen. Van de in de gemeente Groningen woonachtige arbeidsmigranten, was in 2022 56% ook werkzaam in de gemeente Groningen. Voor Leeuwarden bedroeg dit aandeel 36%; voor Emmen en Assen respectievelijk 77% en 53%.

Leeftijdsspreiding arbeidsmigranten in Noord-Nederland, 2010 en 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

HOOFDSTUK 4

STATUSHOUDERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Ruim 13 duizend statushouders in Noord-Nederland

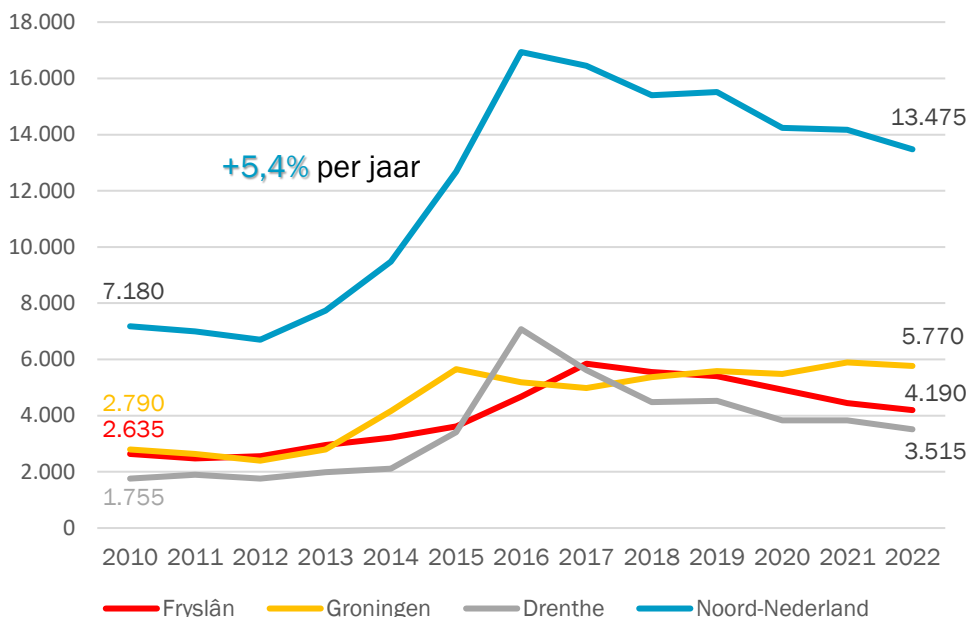
In 2022 woonden in Noord-Nederland 13.475 statushouders. Ongeveer 13% van het totaal aantal statushouders in Nederland woonde in Noord-Nederland. In de periode 2010-2022 steeg het aantal statushouders in Noord-Nederland jaarlijks met gemiddeld 5,4%.

Binnen Noord-Nederland kende provincie Groningen het hoogste aantal statushouders; ongeveer 43% woonde in Groningen. Drenthe en Friesland kenden aanzienlijk minder wonende statushouders, beide provincies samen 57%.

Vooraf in 2015 en 2016 was sprake van een grote stijging van het aantal statushouders. Dit is vermoedelijk te wijten aan de Europese vluchtelingencrisis, als gevolg van de (oorlogs)conflicten in Syrië en Irak. Na 2016 nam het aantal statushouders in Noord-Nederland af.

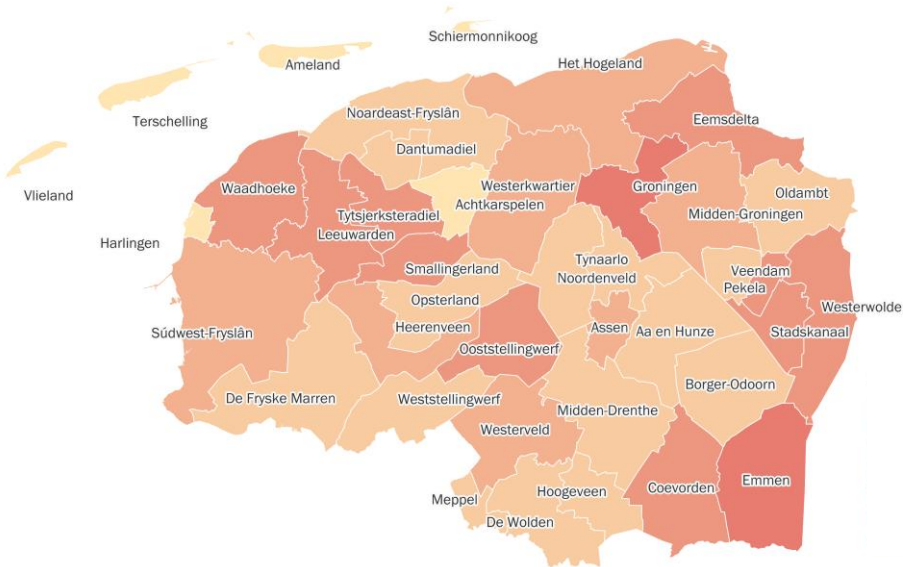
De groei van het aantal statushouders in Noord-Nederland lag hoger dan de groei in Friesland (3,9%), maar lager dan in Drenthe (6,0%) en provincie Groningen (6,2%). Op landelijke niveau steeg het aantal statushouders jaarlijks met gemiddeld met 4,7 procent.

Ontwikkeling aantal woonachtige statushouders, 2010 - 2022

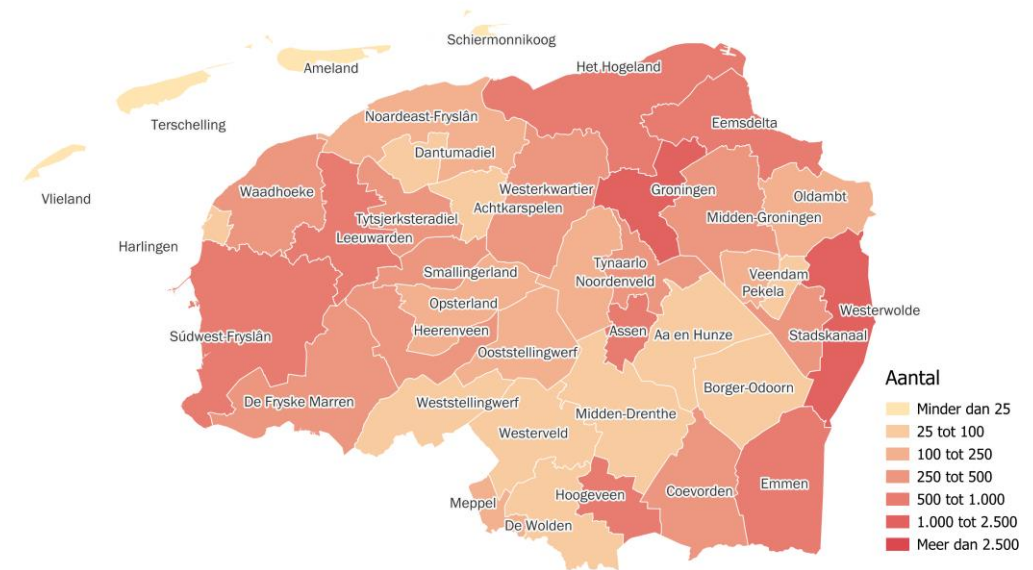

In Noord-Nederland woonden in 2022 **13.475** statushouders; **43%** woonde in de provincie Groningen

Belangrijkste woonlocaties statushouders, 2010

Belangrijkste woonlocaties statushouders, 2022

Westerwolde en gemeente Groningen belangrijkste woongemeente voor statushouders

Westerwolde (1.935 statushouders) en gemeente Groningen (1.385 statushouders) waren in 2022 de belangrijkste woongemeenten voor statushouders. Andere gemeenten waar meer dan 800 statushouders woonden waren Súdwest-Fryslân (865 statushouders) en Emmen (815 statushouders). Op de Waddeneilanden (Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog) woonden het minst aantal statushouders. Over het algemeen woonden statushouders redelijk verspreid over de regio's in Noord-Nederland.

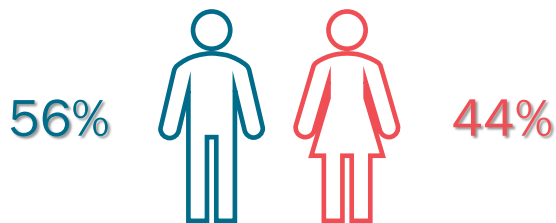
Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Statushouders vooral afkomstig uit Syrië

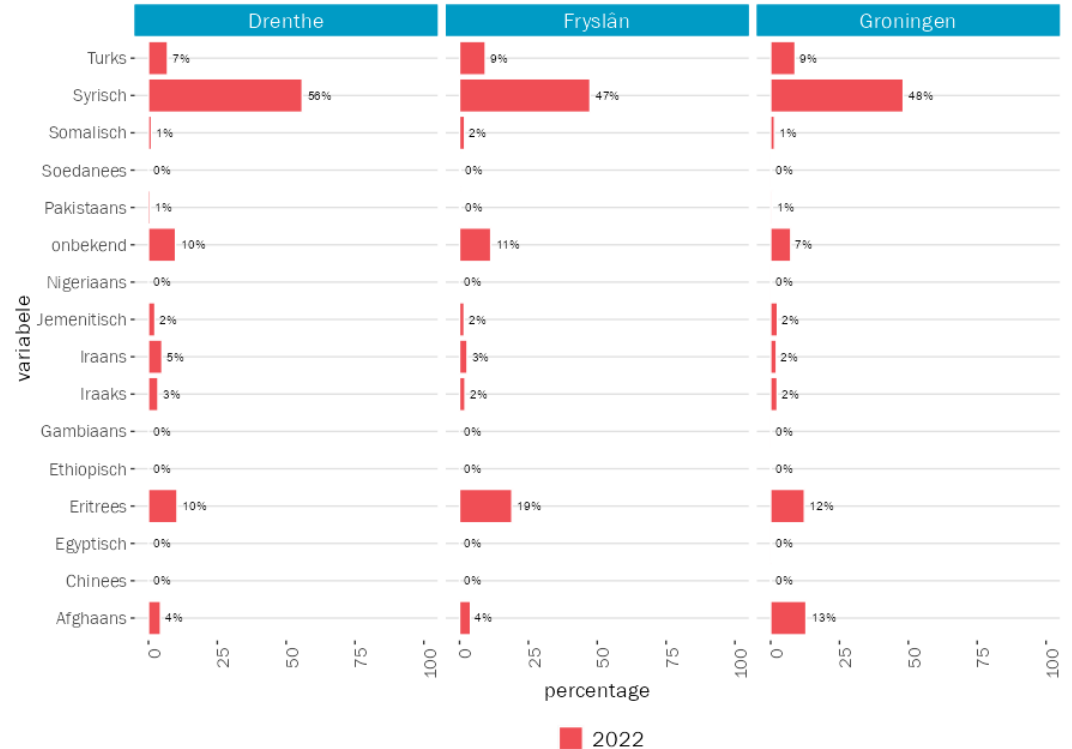
Statushouders in Noord-Nederland waren vooral afkomstig uit Syrië en Eritrea. Daarnaast was een kleiner deel afkomstig uit Turkije en Afghanistan. Dit beeld was vergelijkbaar met het landelijk beeld. Van ongeveer 10% was de nationaliteit onbekend.

Statushouders veelal man

De populatie statushouders in Noord-Nederland kende een oververtegenwoordiging van mannen: 56% van alle statushouders is man. Deze verhouding is ongeveer gelijk aan het beeld in Groningen, Drenthe, Friesland en landelijk.

Belangrijkste herkomstlanden statushouders, 2022

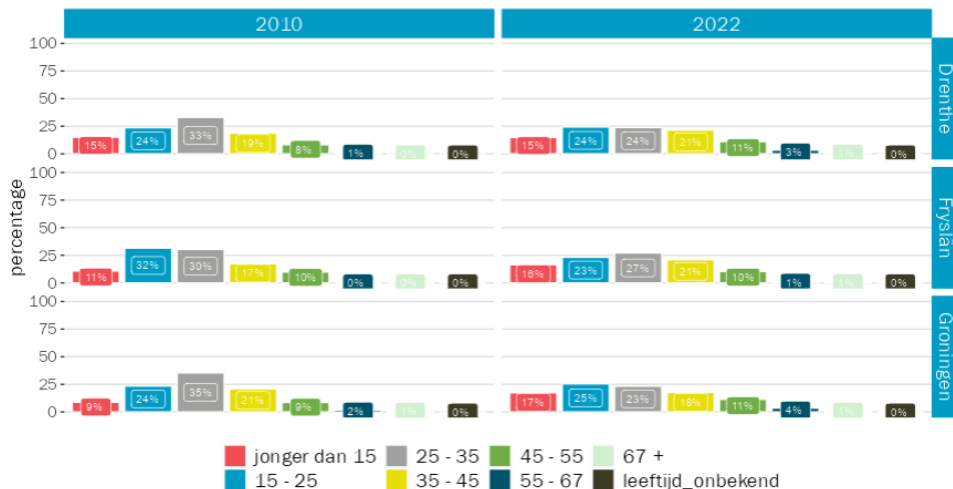
Leeftijd statushouders sterk gespreid

De leeftijd van statushouders in Noord-Nederland was sterk gespreid onder de verschillende categorieën. In tegenstelling tot kenniswerkers en arbeidsmigranten is de leeftijdsverdeling veel meer verdeeld. Een groot deel van de statushouders was tussen de 15 en 45 jaar oud.

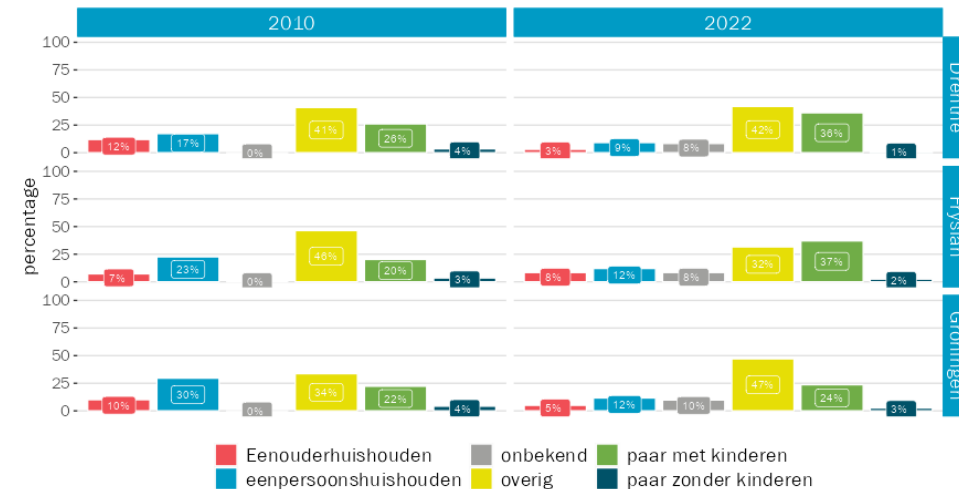
Statushouders vormden vooral paren met kinderen of overige huishoudsamenstellingen

Statushouders vormden in 2022 veelal paren met kinderen of overige huishoudsamenstellingen. Dit beeld komt zowel in Drenthe, Friesland als in Groningen naar voren.

Leeftijdsverdeling statushouders in Noord-Nederland, 2010 en 2022

Huishoudenssamenstelling statushouders in Noord-Nederland, 2010 en 2022

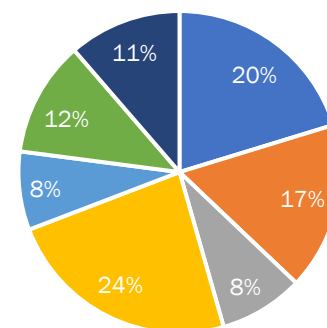

Statushouders verbleven (relatief) lang

Statushouders verbleven in 2022 veelal voor een langere periode. Ruim de helft van de statushouders woonde langer dan een jaar in Noord-Nederland. Ongeveer een kwart woonde 1 tot 2 jaar in Noord-Nederland. 17% woonde 4 tot 8 maanden in Noord-Nederland. 20% van de statushouders woonde tot 4 maanden (momentopname).

NB: de verblijfsduur is een momentopname; op het moment van 'meten' (2022) hadden statushouders beschreven verblijfsduur. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Noord-Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer is. Hier is op dit moment geen informatie over.

Verblijfsduur statushouders in Noord-Nederland, 2022

- Tot 4 maanden
- 4 tot 8 maanden
- 8 tot en met 12 maanden
- 1 tot 2 jaar
- 2 tot en met 3 jaar
- 3 tot en met 5 jaar
- Meer dan 5 jaar

HOOFDSTUK 5

INTERNATIONALE STUDENTEN

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Ruim 12 duizend wonende internationale studenten in Noord-Nederland

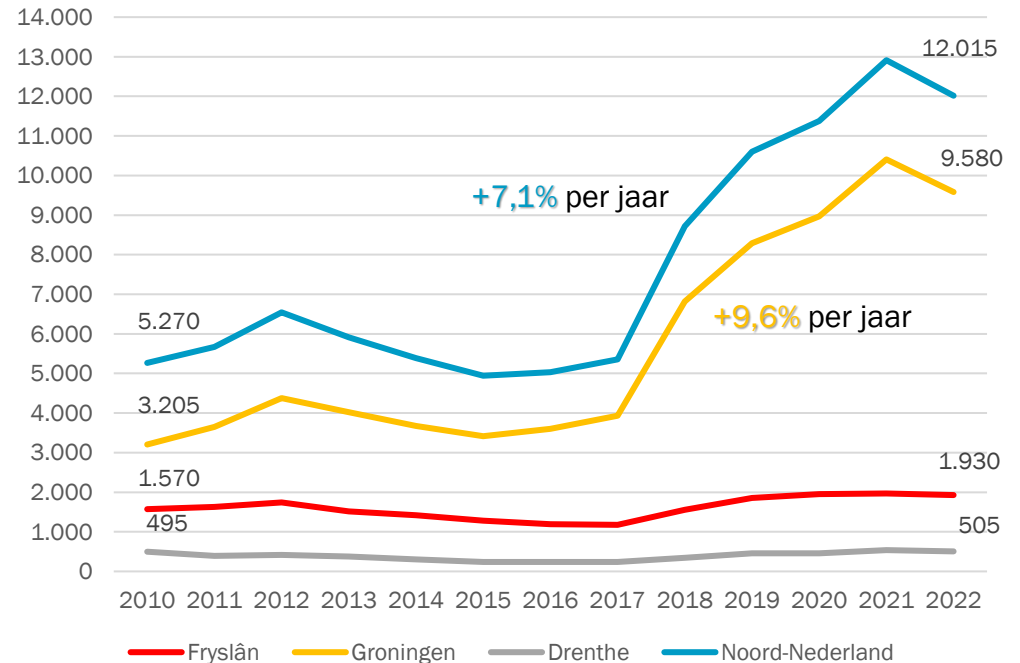
In 2022 woonden 12.015 internationale studenten in Noord-Nederland. Daarvan woonde ongeveer 80% in de provincie Groningen. Het aantal internationale studenten is Drenthe was aanzienlijk lager; ongeveer 4% woonde in Drenthe.

Het aantal internationale studenten groeide in Noord-Nederland in de periode 2010-2022 jaarlijks gemiddeld met 7,1%. De gemiddelde jaarlijkse groei in de provincie Groningen lag relatief hoger, met 9,6%. De groei in Friesland en Drenthe lag met 1,8% en 0,2% flink lager. In Nederland groeide het aantal internationale studenten jaarlijks gemiddeld met 6%; de groei in Noord-Nederland lag hiermee boven de landelijke groei. Dit is vooral te wijten aan de sterke groei in Groningen.

Groot aandeel universitaire internationale studenten

In 2022 woonden in Noord-Nederland 7.245 internationale wo-studenten, met name in Groningen. Het aandeel wo-studenten steeg jaarlijks gemiddeld met ongeveer 12%. Het aandeel mbo-studenten daalde met gemiddeld ongeveer 1%. De gemiddelde jaarlijkse groei van het aantal wo-studenten in Noord-Nederland lag 1 procentpunt hoger dan de landelijke groei (11%).

Ontwikkeling aantal woonachtige internationale studenten, 2010 - 2022

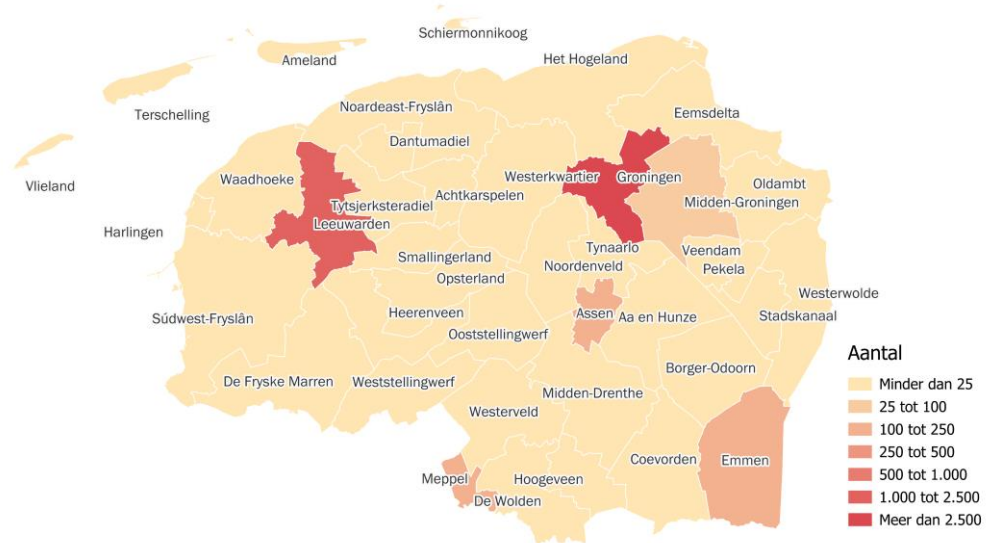
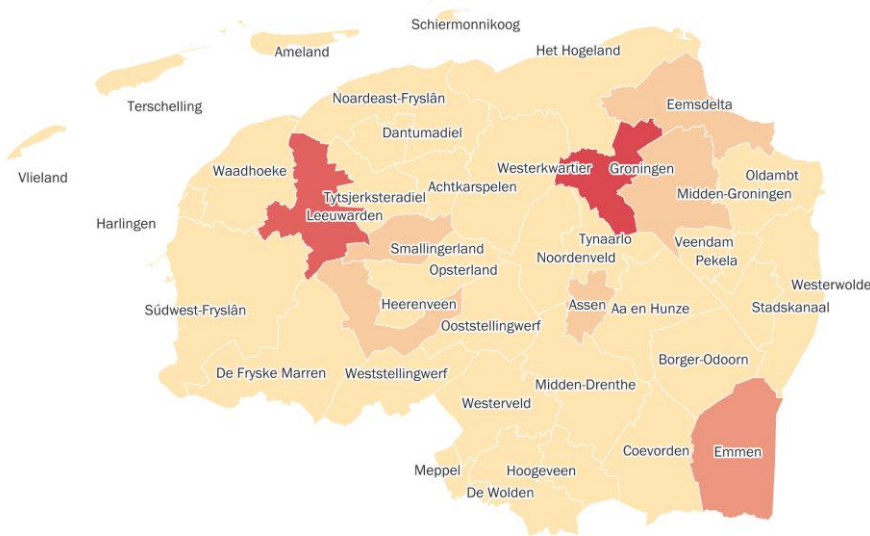

Aantal woonachtige studenten in Noord-Nederland naar onderwijstype, 2010 - 2022

	2010	2018	2019	2020	2021	2022	Gemiddelde groei
Student mbo	605	400	400	450	515	510	-1%
Student hbo	2.800	3.170	3.930	4.195	4.435	4.260	4%
Student wo	1.865	5.150	6.275	6.735	7.960	7.245	12%

Belangrijkste woonlocaties internationale studenten, 2010

Belangrijkste woonlocaties internationale studenten, 2022

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Gemeente Groningen en Leeuwarden belangrijkste woongemeenten voor internationale studenten

Internationale studenten woonden het meest in Groningen (9.470 internationale studenten) en Leeuwarden (1.820 internationale studenten). Daarnaast woonden relatief veel internationale studenten in Emmen (190 internationale studenten). De aanwezigheid van Rijksuniversiteit Groningen en Hanzehogeschool Groningen speelt naar verwachting een belangrijke factor in het aantal wonende studenten in de stad Groningen. Het aantal internationale studenten was beperkt in andere gemeenten in Noord-Nederland.

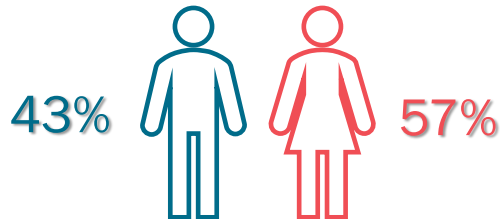
Studenten vooral afkomstig uit Duitsland

Internationale studenten waren vooral afkomstig uit Duitsland. Naast Duitsland kwam ook een deel van de internationale studenten uit Bulgarije en Roemenië.

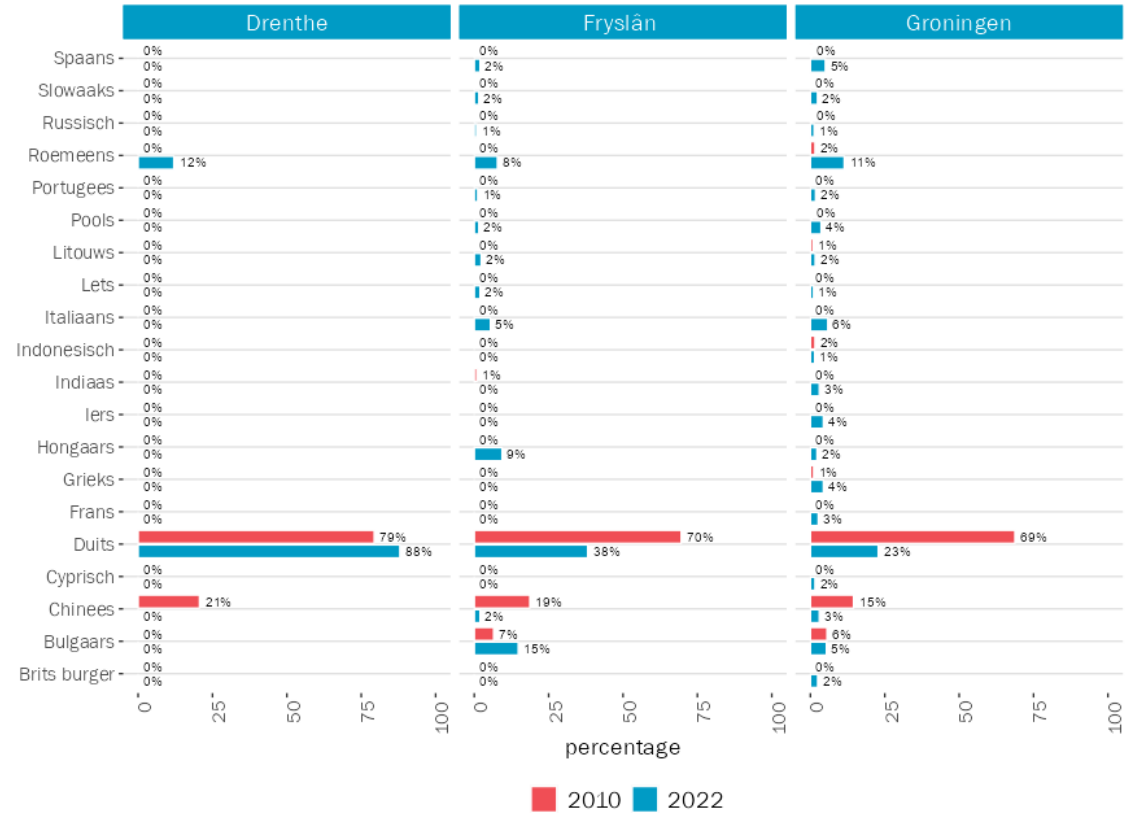
Internationale studenten in Nederland kwamen vooral uit Duitsland (17%), Roemenië (7%), Italië (7%), Polen (6%), Bulgarije (6%), Spanje (5%) en China (5%). Noord-Nederland kende hiermee in vergelijking met het landelijk beeld een groter aandeel Duitse studenten.

Oververtegenwoordiging van vrouwen

Internationale studenten in Noord-Nederland waren in 2022 veelal vrouw, 57%. Het aandeel vrouwen was het hoogst in Friesland (65%); in Drenthe en Groningen was dit aandeel 58% en 56%. Het aandeel vrouwelijke internationale studenten in Nederland was ongeveer vergelijkbaar als in Noord-Nederland.

Top-20 herkomstlanden internationale studenten, 2010 en 2022

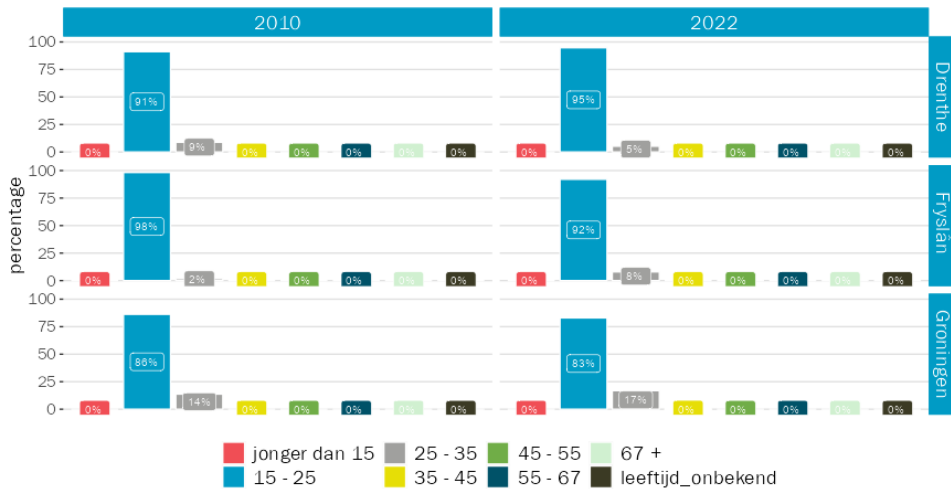

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

Internationale studenten overwegend tussen 15 en 25 jaar

Internationale studenten in Noord-Nederland waren overwegend tussen de 15 en 25 jaar. Een klein aandeel was tussen de 25 en 35 jaar. Hiermee waren zo goed als alle internationale studenten jonger dan 35 jaar. Dit beeld was ook waarneembaar op landelijk niveau.

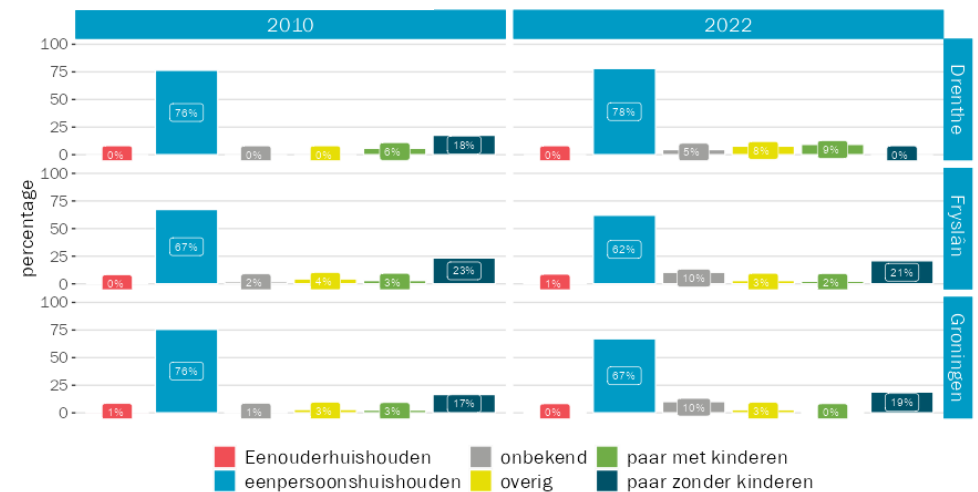
Leeftijdverdeling internationale studenten, 2010 en 2022

Internationale studenten vormden grotendeels eenpersoonshuishoudens

Studenten vormden grotendeels eenpersoonshuishoudens, 60% tot 80%. Daarnaast vormden nog een redelijk groot aandeel een paar zonder kinderen. Een vergelijkbaar beeld was waarneembaar op landelijk niveau. Van veel studenten is onbekend of men in een huur-of koopwoning verbleef. Van de studenten waarvan dit bekend was, woonde vrijwel iedereen in een huurwoning.

Huishoudenssamenstelling internationale studenten, 2010 en 2022

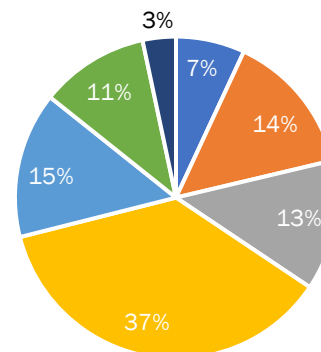

Verblijfsduur internationale studenten veelal 1 tot 2 jaar

Internationale studenten verbleven in 2022 veelal 1 tot 2 jaar in Noord-Nederland. 15% van de internationale studenten woonde 2 tot en met 3 jaar in Noord-Nederland. Slechts 3% verbleef langer dan 5 jaar (momentopname).

NB: de verblijfsduur is een momentopname; op het moment van 'meten' (2022) hadden internationale studenten beschreven verblijfsduur. Het kan echter zo zijn dat deze groep in Noord-Nederland blijft en hun uiteindelijke verblijfsduur langer is. Hier is op dit moment geen informatie over.

Verblijfsduur internationale studenten in Noord-Nederland, 2022

- Tot 4 maanden
- 1 tot 2 jaar
- Meer dan 5 jaar
- 4 tot 8 maanden
- 2 tot en met 3 jaar
- 8 tot en met 12 maanden
- 3 tot en met 5 jaar

HOOFDSTUK 6

INKOMENSAFHANKELIJKE

PARTNERS

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Inkomensafhankelijke partners zijn personen (15 tot 67 jaar) met een niet-Nederlandse nationaliteit die niet economisch actief zijn en een internationale partner (gehuwd of ongehuwd) hebben die wel economisch actief is. Partners die zelf wel een baan hebben vallen niet onder deze groep maar onder de groep internationale werknemers.

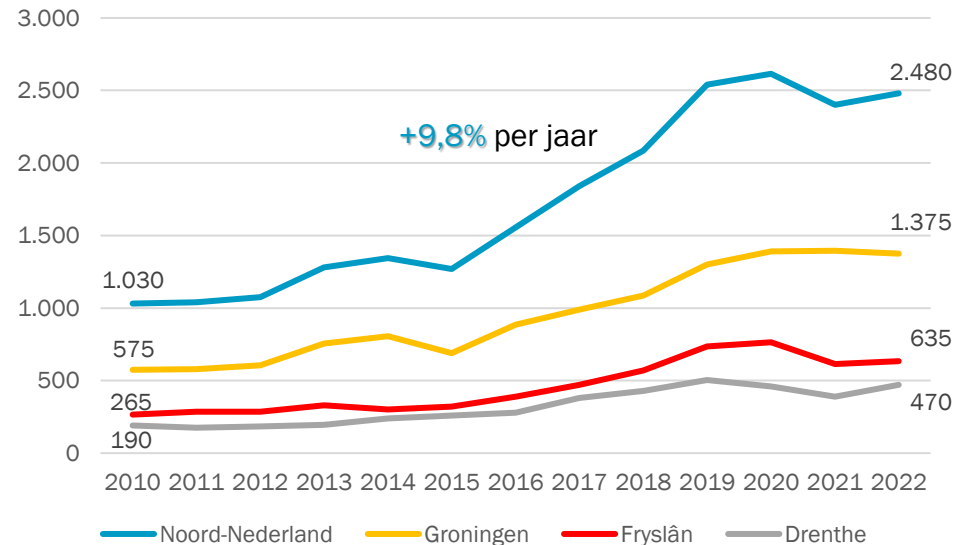
Ruim 2 duizend wonende inkomensafhankelijke partners in Noord-Nederland

In 2022 woonden 2.480 inkomensafhankelijke partners in Noord-Nederland. Ongeveer 55% woonde daarvan in de provincie Groningen. Het aantal inkomensafhankelijke partners in Friesland en Drenthe was aanzienlijk lager; ongeveer een kwart woonde in Friesland en bijna 20% in Drenthe. Het aantal inkomensafhankelijke partners groeide in Noord-Nederland in de periode 2010-2022 jaarlijks gemiddeld met 9,8%. De gemiddelde jaarlijkse groei in Friesland lag hoger, met 11,2%. De gemiddelde jaarlijkse groei in de provincie Groningen en Drenthe lag lager, met 9,2%. Landelijk gezien was de jaarlijkse groei gemiddeld 5,3%. Bijna elk jaar nam het aantal inkomensafhankelijke partners in Noord-Nederland toe; enkel in 2015 en 2020 nam het aantal (licht) af.

Gemeente Groningen belangrijkste woongemeente

Inkomensafhankelijke partners woonden in 2022 veelal in de gemeente Groningen, ruim vier op de 10. Dit is een logisch beeld, aangezien veel de partner zijn van een kenniswerker of arbeidsmigrant, die ook vaak in de gemeente Groningen woonden.

Ontwikkeling aantal woonachtige inkomensafhankelijke partners, 2010-2022

In Noord-Nederland woonden **2.480** inkomensafhankelijke partners; ongeveer 4 op de 10 woonde in de gemeente Groningen

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

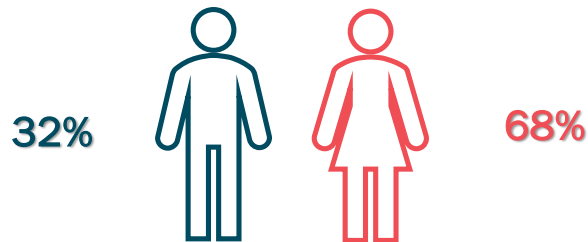
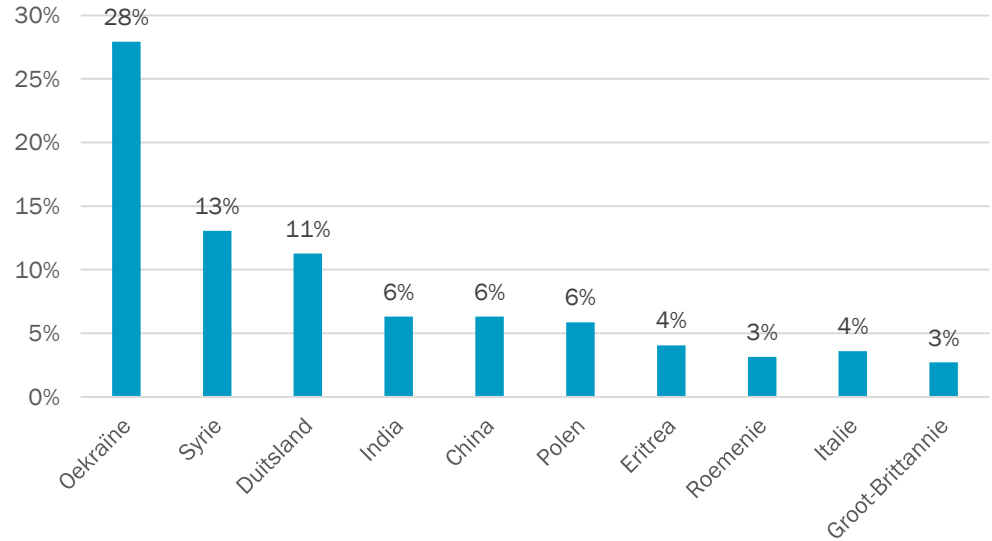
Inkomensafhankelijke partners vooral afkomstig uit Oekraïne

Een groot deel van de inkomensafhankelijke partners was in 2022 afkomstig uit Oekraïne, ongeveer drie op de 10. Andere belangrijke herkomstlanden waren Syrië en Duitsland.

Inkomensafhankelijke partner veelal vrouw

De populatie inkomensafhankelijke partners in Noord-Nederland kende een oververtegenwoordiging van vrouwen: 68% van alle inkomensafhankelijke partners was in 2022 vrouw.

Top 10 herkomstlanden internationale inkomensafhankelijke partners, 2022

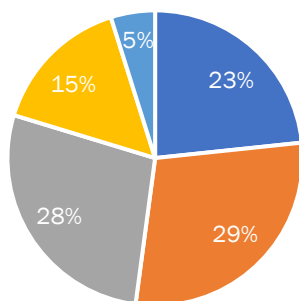

Inkomensafhankelijk partners veelal tussen de 25 en 45 jaar

In 2022 waren inkomensafhankelijke partners in Noord-Nederland veelal tussen de 25 en 45 jaar oud. De meeste inkomensafhankelijke partners waren tussen de 25 en 35 jaar oud; 28% was tussen de 35 tot 45 jaar oud.

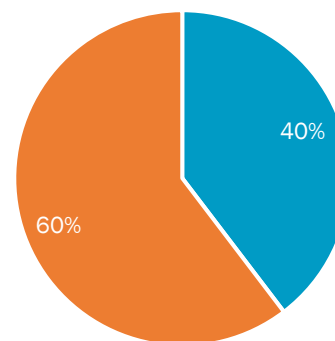
Inkomensafhankelijk partners vormden altijd paren
Inkomensafhankelijke partners in Noord-Nederland vormden in 2022 altijd paren. Dit is in lijn met de verwachting, aangezien inkomensafhankelijke partners altijd een partner hebben. Ongeveer 60% van de inkomensafhankelijke partners vormde een paar met kinderen; 40% een paar zonder kinderen.

Leeftijdsspreiding internationale inkomensafhankelijke partners, 2022

■ 18 tot 25 jaar ■ 25 tot 35 jaar ■ 35 tot 45 jaar
■ 45 tot 55 jaar ■ 55 jaar of ouder

Huishoudenssamenstelling internationale inkomensafhankelijke partners, 2022

■ Paar zonder kinderen ■ Paar met kinderen

Bron: Decisio (2024); o.b.v. CBS Microdata

HOOFDSTUK 7

INTERNATIONALE KINDEREN

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

INTERNATIONALE KINDEREN

Ruim 15 duizend internationale kinderen in Noord-Nederland

In 2022 woonden 15.375 internationale kinderen in Noord-Nederland. Dit waren kinderen van kenniswerkers, arbeidsmigranten, statushouders en internationale studenten.

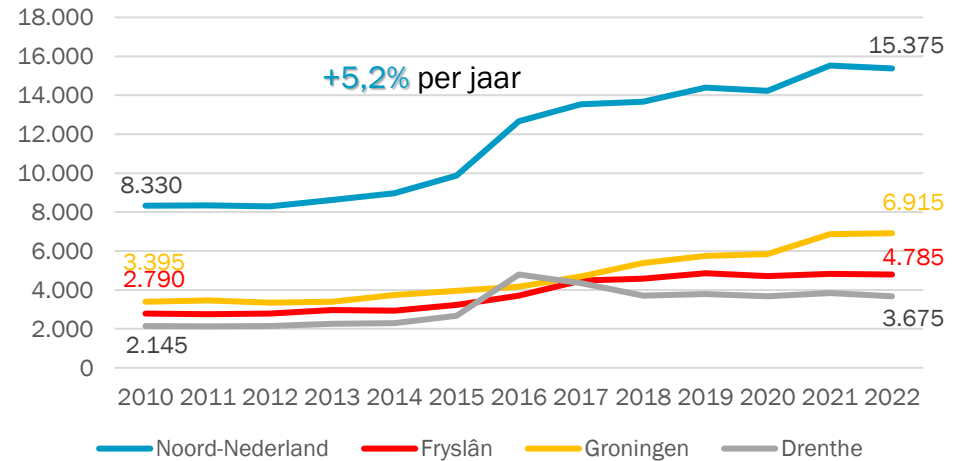
In de periode 2010-2022 groeide het aantal van 8.330 in 2010 tot 15.375 in 2022. De gemiddelde jaarlijkse toename van het aantal kinderen betrof 5,2%. Groningen kende in 2022 het meeste aantal internationale kinderen, gevolgd door Friesland.

In 2016 steeg het aantal internationale kinderen sterk; naar verwachting door de oorlogsconflicten in Syrië en Irak. In 2020 daalde het aantal internationale kinderen licht als gevolg van de coronapandemie.

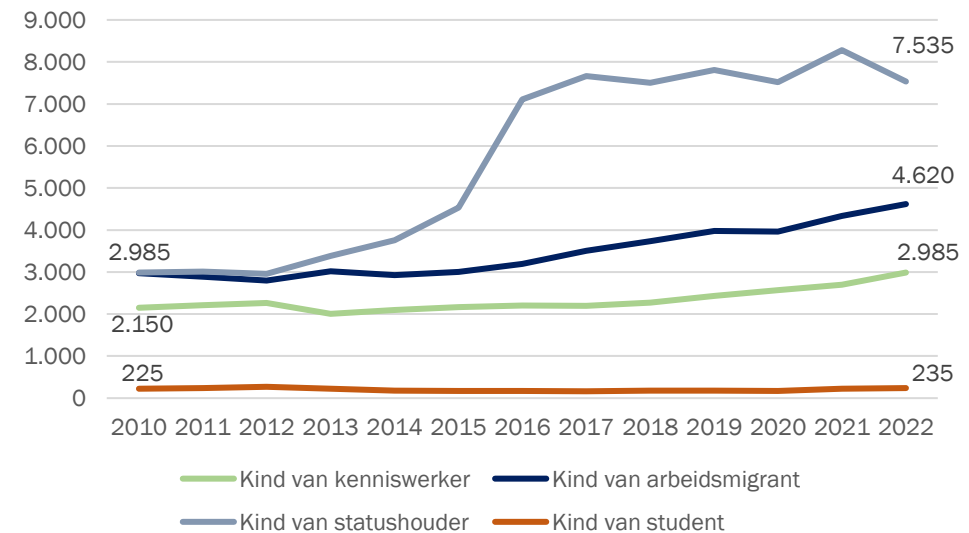
De meeste internationale kinderen waren in 2022 afkomstig van statushouders. Daarna volgden het aantal kinderen van arbeidsmigranten en kenniswerkers. Kinderen waren het minst afkomstig van internationale studenten; slechts 235 in 2022.

In Noord-Nederland woonden **15.375** kinderen van internationals
49% daarvan was kind van een statushouder

Aantal internationale kinderen in Noord-Nederland, 2010 – 2022

Aantal internationale kinderen in Noord-Nederland naar doelgroep, 2010 – 2022

International als ouder

Ruim 60% van de internationale kinderen in Noord-Nederland had in 2022 één internationale ouder en daarmee dus ook een ouder met de Nederlandse nationaliteit. Het kind heeft in dit geval mogelijk wel een Nederlands paspoort maar wordt in deze analyse wel meegenomen als internationaal kind. 39% van de internationale kinderen had twee internationale ouders.

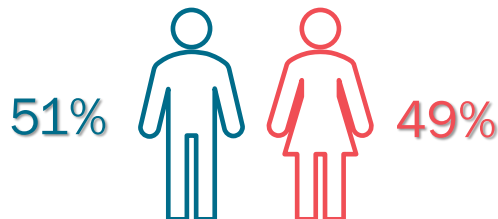
Het beeld van Noord-Nederland is vergelijkbaar met de individuele provincies (Friesland, Groningen en Drenthe).

Kinderen veelal tussen vier en 13 jaar

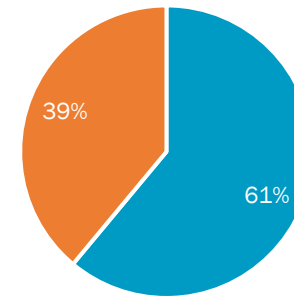
Ongeveer de helft van de kinderen was in 2022 tussen de vier en 13 jaar oud. Daarnaast was ongeveer de helft jonger dan vier jaar oud of tussen de 12 en 18 jaar oud. De leeftijdsverdeling is vergelijkbaar binnen de provincies in Noord-Nederland en met het landelijke beeld.

Geslacht van internationale kinderen

Het geslacht van internationale kinderen is redelijk vergelijkbaar; 51% was in 2022 jongen.

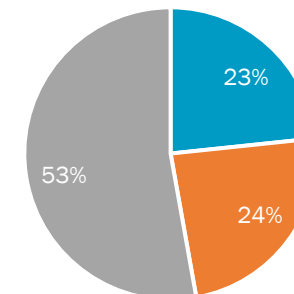

Ouders van internationale kinderen, 2022

■ Een internationale ouder ■ Twee internationale ouders

Leeftijdsverdeling internationale kinderen, 2022

■ 13 t/m 17 jaar ■ 3 jaar of jonger ■ 4 t/m 12 jaar

HOOFDSTUK 8

ONTHEEMDE OEKRAÏNERS

Ruim 11 duizend ontheemde Oekraïners in Noord-Nederland

In 2022 woonden 11.655 ontheemde Oekraïners (volwassenen en kinderen) in Noord-Nederland. Het grootste deel daarvan woonde in Friesland (4.030 ontheemde Oekraïners).

Het aantal ontheemde Oekraïners per provincie in Noord-Nederland was vergelijkbaar.

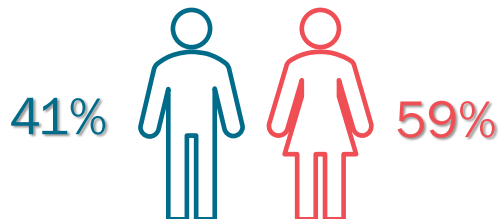
Gespreide leeftijdsverdeling

In 2022 was ongeveer 30% van de ontheemde Oekraïners 30 tot en met 44 jaar. Daarnaast was het grootste aandeel 18 tot en met 29 jaar. Dit beeld was vergelijkbaar met het landelijk beeld.

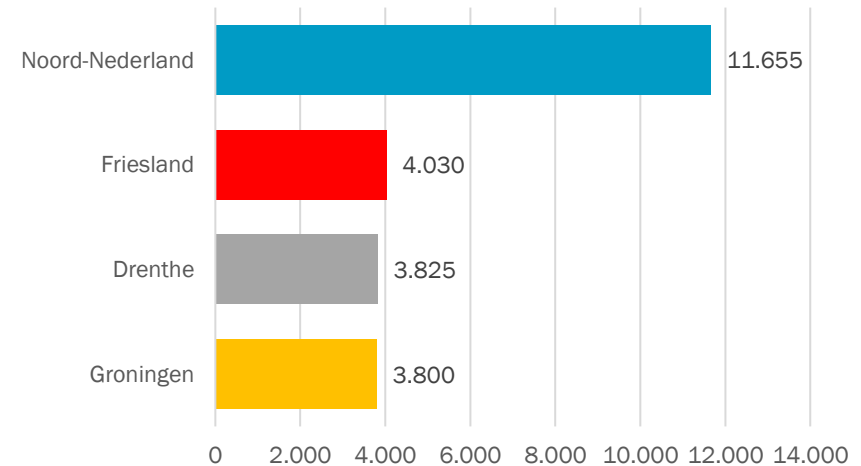
Van de totale gemeenschap was 28% onder de 18 jaar (kind); 72% was volwassenen.

Hoger aandeel ontheemde Oekraïense vrouwen

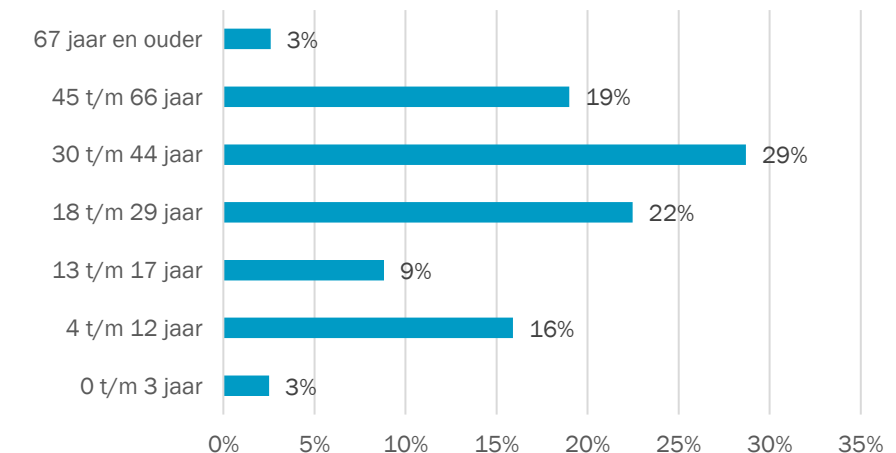
In 2022 waren meer Oekraïense vrouwen dan mannen ontheemd; 59% was vrouw.

Aantal ontheemde Oekraïners, 2022

Leeftijdsspreiding ontheemde Oekraïners, 2022

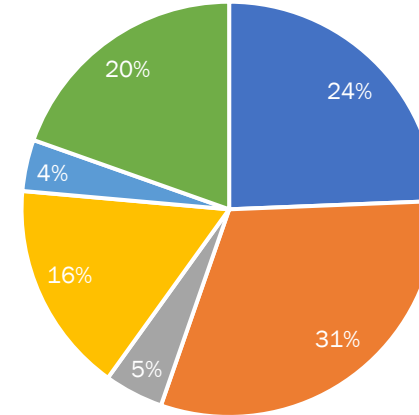

Meeste ontheemde Oekraïners vormden eenpersoonshuishouden

In 2022 vormde ongeveer een derde (31%) van de ontheemde Oekraïners een eenpersoonshuishouden. Een kwart (24%) vormde een eenouderhuishouden. Het aantal paren met kinderen was gelijk aan 16%.

De groep 'onbekend' was relatief groot, 20%.

Huishoudenssamenstelling ontheemde Oekraïners, 2022

- Eenouderhuishouden
- Eenpersoonshuishouden
- Overige huishoudens
- Paar met kinderen
- Paar zonder kinderen
- Onbekend

HOOFDSTUK 9

ANALYSE OP WIJKNIVEAU

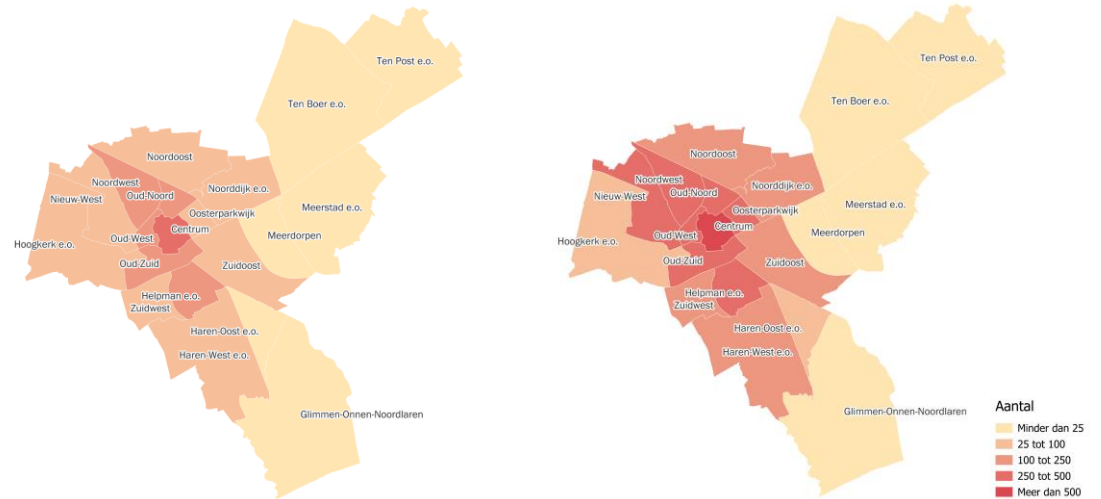
3.800 wonende kenniswerkers in Groningen

Kenniswerkers woonden voornamelijk in het Centrum van de stad Groningen en in de direct omliggende wijken van het Centrum. Wijken aan de oostkant van Groningen kenden minder kenniswerkers. Sinds 2010 nam het aantal kenniswerkers vooral toe in het Centrum van Groningen en in de omliggende wijken. In absoluut aantal was de toename van het aantal kenniswerkers het sterkst in de wijken Centrum, Oud-Zuid en Nieuw-West.

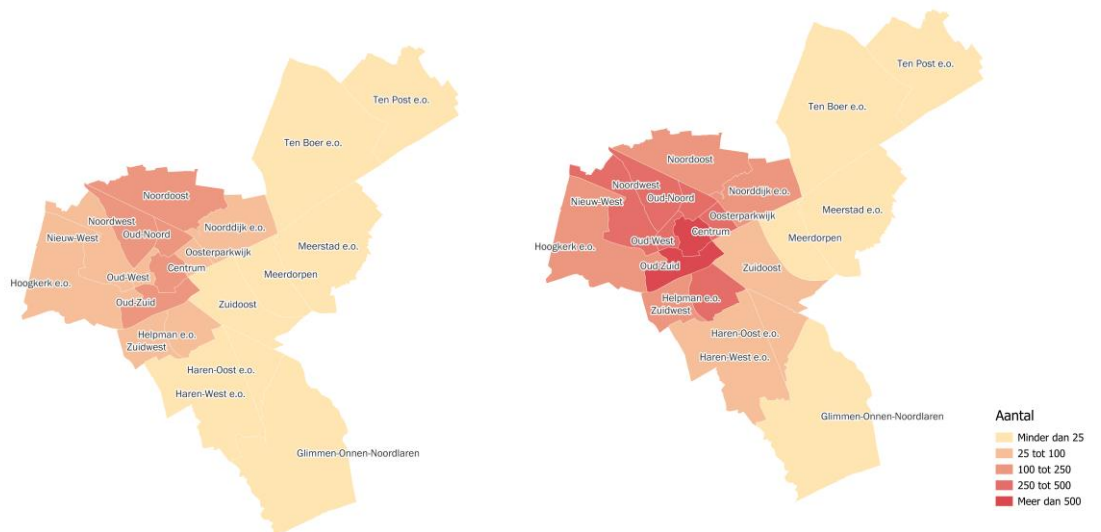
4.410 wonende arbeidsmigranten in Groningen

Net als kenniswerkers woonden arbeidsmigranten voornamelijk in het Centrum van de stad Groningen en in de omliggende wijken van het centrum. Ook arbeidsmigranten woonden minder aan de oostkant van de stad. Absoluut gezien was de toename van het aantal wonende arbeidsmigranten het grootst in het Centrum, Oud-Zuid en Noordwest.

Aantallen kenniswerkers in Groningen, 2010 en 2022

Aantallen arbeidsmigranten in Groningen, 2010 en 2022

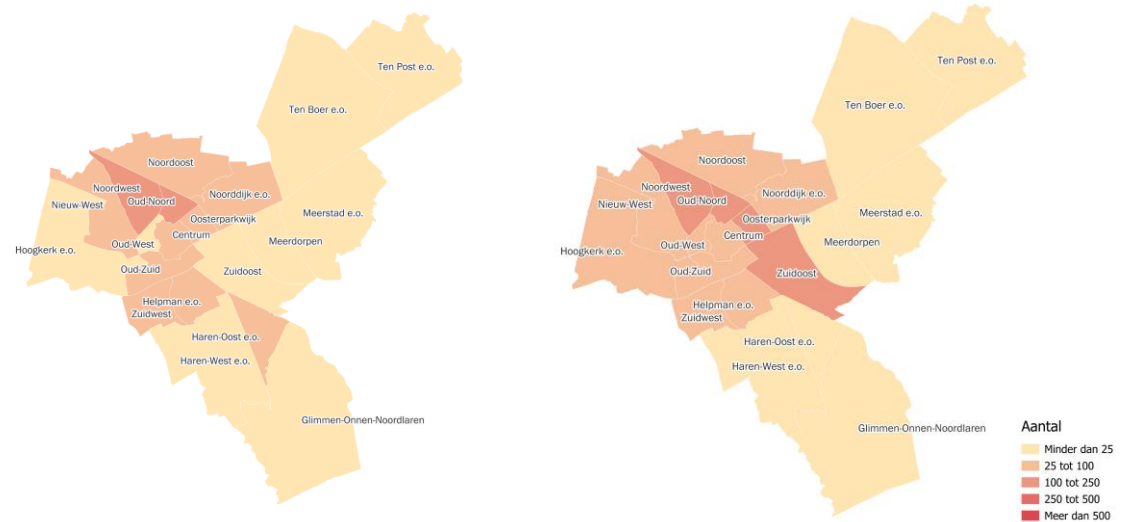
1.385 wonende statushouders in Groningen

De meeste statushouders in Groningen woonden in de wijken Oud-Noord, Noordwest en Zuidoost. Westelijk gelegen wijken in Groningen kenden meer statushouders. In absoluut aantal steeg het aantal statushouders het sterkst in de wijken Zuidoost, Noordwest en Oud-Noord.

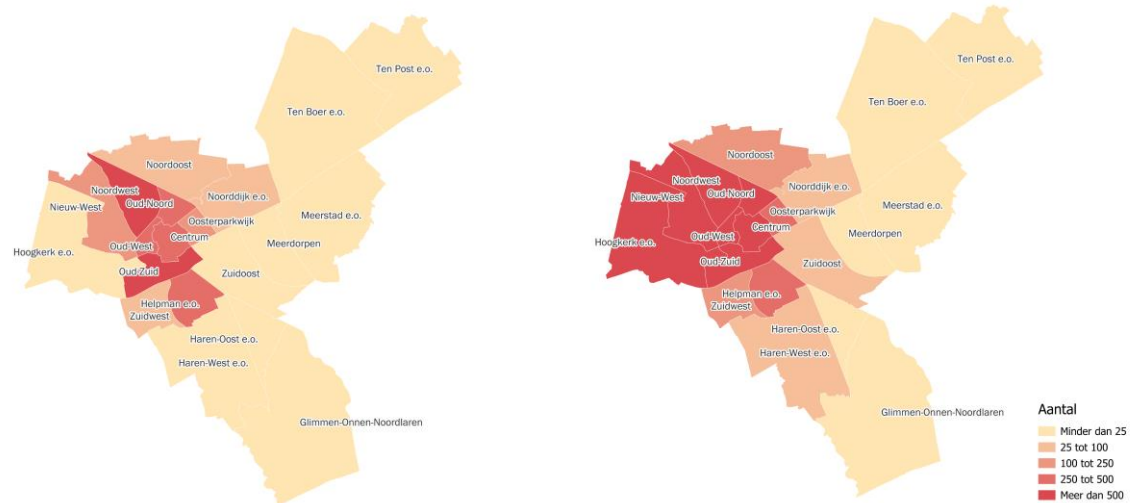
9.470 wonende internationale studenten in Groningen

Net als kenniswerkers en arbeidsmigranten woonden ook internationale studenten vooral in en rondom het Centrum. Ten opzichte van 2010 nam het aantal internationale studenten in wijken ten westen (Nieuw-West, Oud-Zuid, Noordwest en Hoogkerk e.o.) van het Centrum toe. Na het Centrum, is het aantal internationale studenten sinds 2010 in aantal het meest toegenomen in deze wijken.

Aantallen statushouders in Groningen, 2010 en 2022

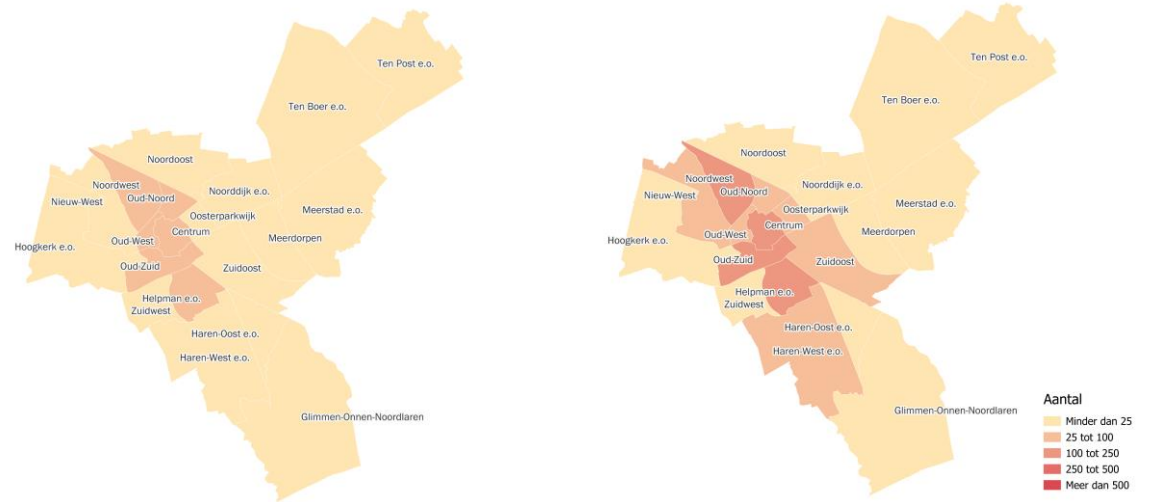
Aantallen studenten in Groningen, 2010 en 2022

1010 wonende inkomensafhankelijke partners in Groningen

De meeste inkomensafhankelijke partners in Groningen woonden in de wijken het Centrum, Oud-Zuid, Noordwest en Helpman e.o. Ten opzichte van 2010 nam het aantal wonende inkomensafhankelijke partners ook toe in wijken die verder van het Centrum af lagen. Absoluut gezien was de grootste toename van het aantal inkomensafhankelijke partners in de wijk het Centrum.

Aantallen inkomensafhankelijke partners in Groningen, 2010 en 2022

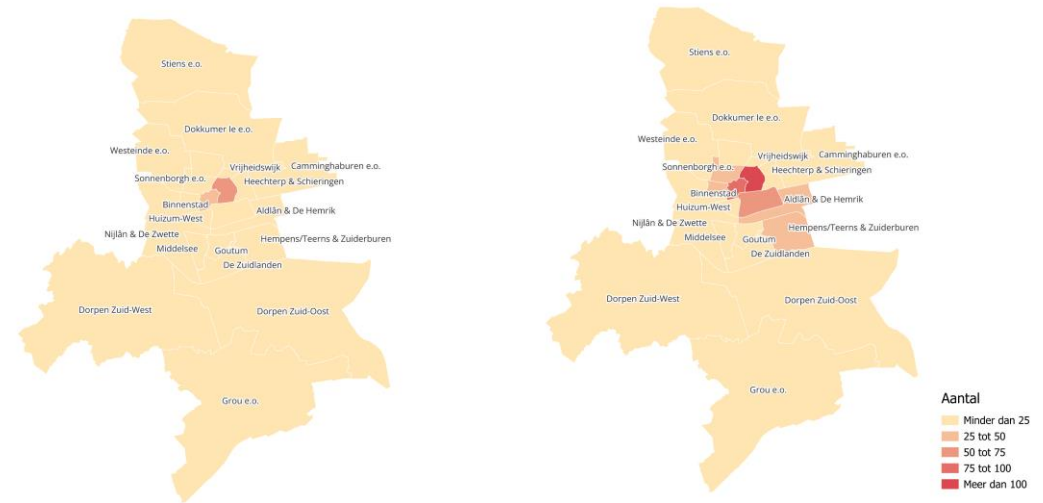
600 wonende kenniswerkers in Leeuwarden

Kenniswerkers woonden voornamelijk in en rondom het Centrum van Leeuwarden. De belangrijkste wijken waren Oud-Oost, Binnenstad, Potmargezone en Sonnenborgh e.o. In de periode 2010-2022 nam het aantal kenniswerkers vooral toe in Oud-Oost en de Binnenstad. Kenniswerkers woonden vrij geconcentreerd in Leeuwarden; wijken verder van het Centrum af kenden vrij weinig kenniswerkers.

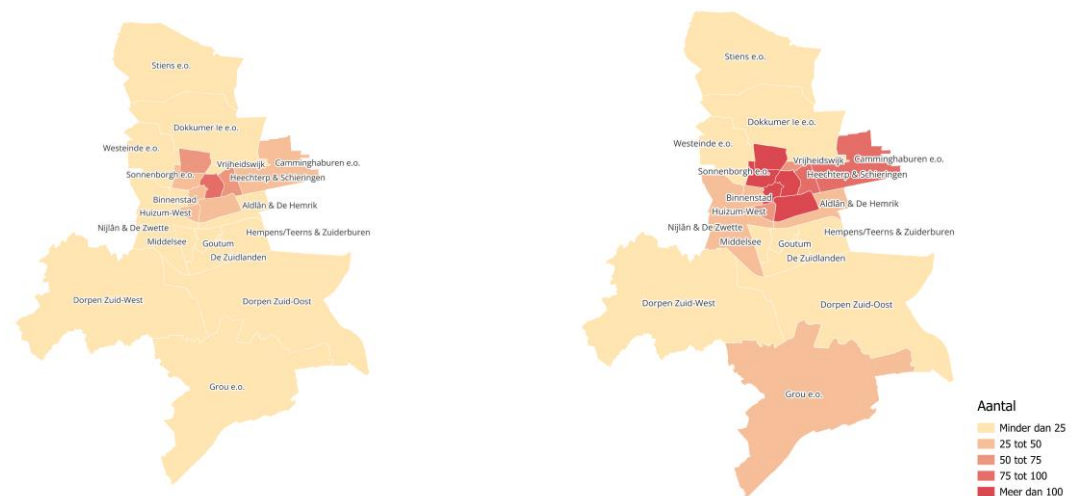
1.540 wonende arbeidsmigranten in Leeuwarden

Ook arbeidsmigranten woonden vooral in en rondom het Centrum van Leeuwarden (Oud-Oost, Binnenstad, Potmargezone en Sonnenborgh e.o). Andere belangrijke wijken voor arbeidsmigranten waren Bilgaard & Havankpark e.o., Heechterp & Schieringen en Camminghaburen e.o. Arbeidsmigranten woonden meer verspreid over Leeuwarden in vergelijking met kenniswerkers. Ten opzichte van 2010 nam het aantal arbeidsmigranten vooral in de wijken rondom de Binnenstad toe.

Aantallen kenniswerkers in Leeuwarden, 2010 en 2022

Aantallen arbeidsmigranten in Leeuwarden, 2010 en 2022

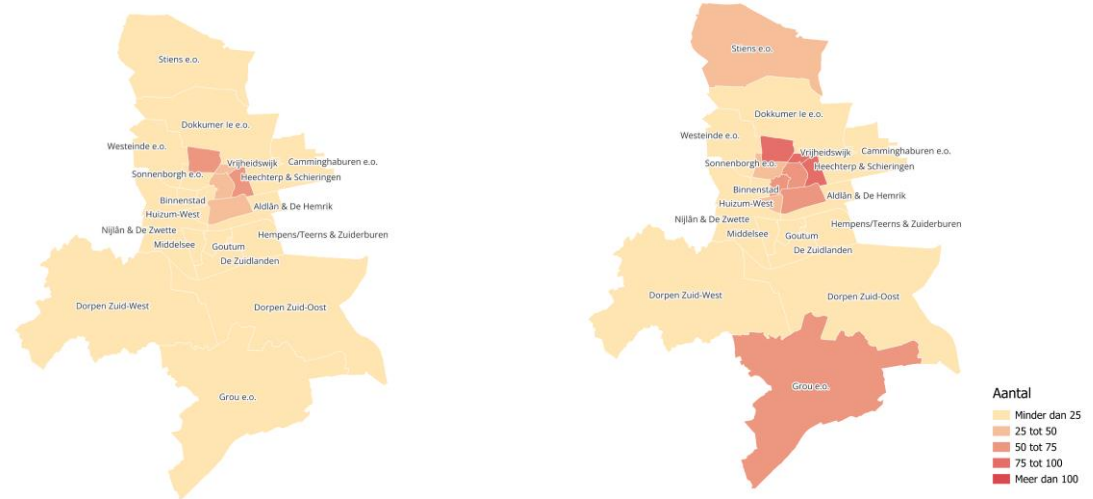
730 wonende statushouders in Leeuwarden

Ook statushouders woonden in Leeuwarden vrij geconcentreerd in en rondom de Binnenstad. De wijken met het meeste aantal statushouders waren Heechterp & Schieringen, Bilgaard & Havankpark e.o., Vrijheidswijk en Oud-Oost. Ten opzichte van 2010 nam het aantal statushouders het sterkst toe in de wijken Grou e.o., Binnenstad en Vrijheidswijk.

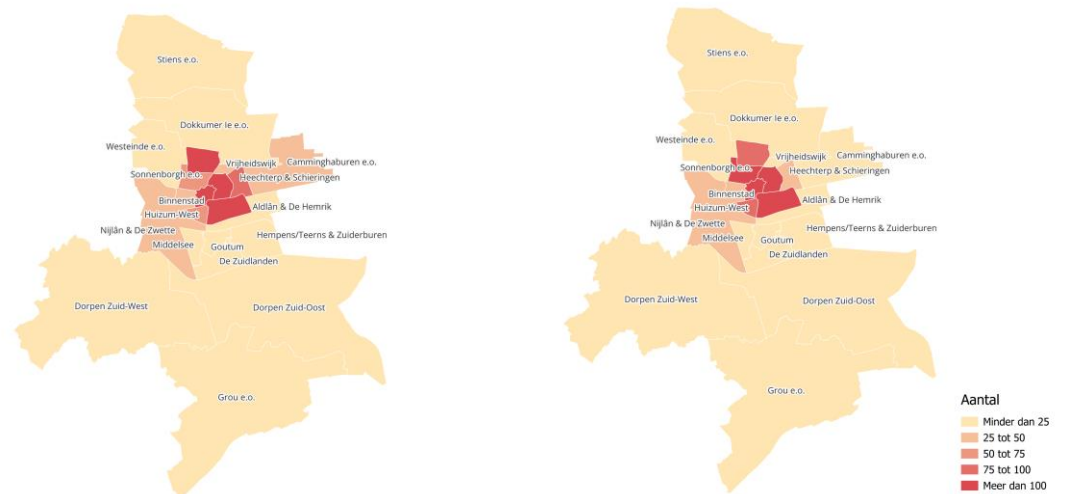
1.820 wonende internationale studenten in Leeuwarden

Studenten woonden veelal geconcentreerd in en rondom de Binnenstad van Leeuwarden. Dit patroon is zowel zichtbaar in 2010 als in 2022. De wijken met het meest aantal studenten waren Sonnenborg e.o., Oud-Oost, Binnenstad en Potmargezone. Op absoluut niveau was de grootste toename in Sonnenborg e.o., Binnenstad en Oud-Oost.

Aantallen statushouders in Leeuwarden, 2010 en 2022

Aantallen studenten in Leeuwarden, 2010 en 2022

235 wonende inkomensafhankelijke partners in Leeuwarden

De meeste inkomensafhankelijke partners in Leeuwarden woonden in de wijken Sonnenborg e.o. en Oud-Oost. Ten opzichte van 2010 waren dit ook de wijken waar het aantal inkomensafhankelijke partners steeg. De andere wijken in Leeuwarden kenden in 2022 weinig tot geen inkomensafhankelijke partners.

Aantallen inkomensafhankelijke partners in Leeuwarden, 2010 en 2022

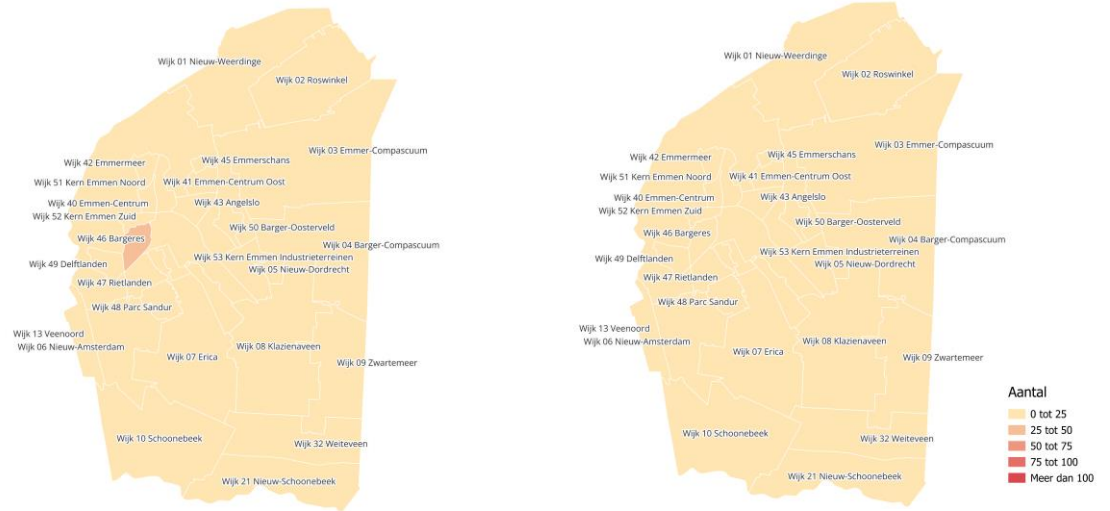
190 wonende kenniswerkers in Emmen

Relatief weinig kenniswerkers woonden in Emmen. Geen enkele wijk in Emmen kende in 2022 meer dan 25 kenniswerkers. In 2010 woonden in de wijk Bargeres meer dan 25 kenniswerkers. Dit aantal nam af in de periode 2010-2022.

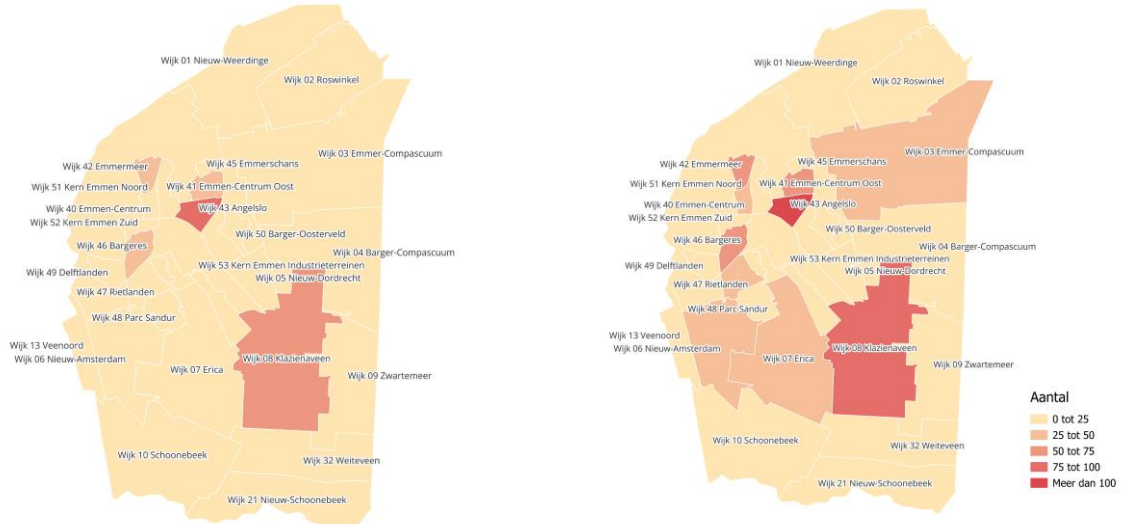
800 wonende arbeidsmigranten in Emmen

In tegenstelling tot het aantal kenniswerkers, woonden aanzienlijk meer arbeidsmigranten in Emmen. In de wijken Angelslo, Klazienaveen, Emmermeer en Emmerhout woonden de meeste arbeidsmigranten. In de periode 2010-2022 nam het aantal arbeidsmigranten op absoluut niveau het meest toe in de wijken Angelslo en Emmermeer.

Aantallen kenniswerkers in Emmen, 2010 en 2022

Aantallen arbeidsmigranten in Emmen, 2010 en 2022

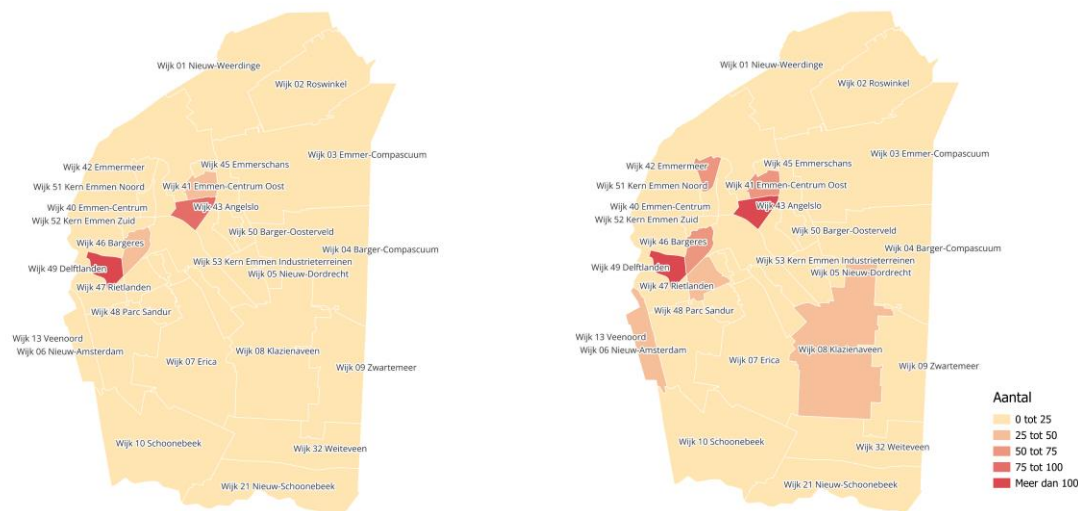
815 wonende statushouders in Emmen

In 2022 woonden ongeveer 800 statushouders in Emmen. Ten opzichte van 2010 is dit aantal met ongeveer 200 statushouders toegenomen. De meeste statushouders woonden in Angelslo, Delftlanden, Bargares en Emmerhout. De grootste stijging van het aantal statushouders vond plaats in de wijken Angelslo en Emmermeer.

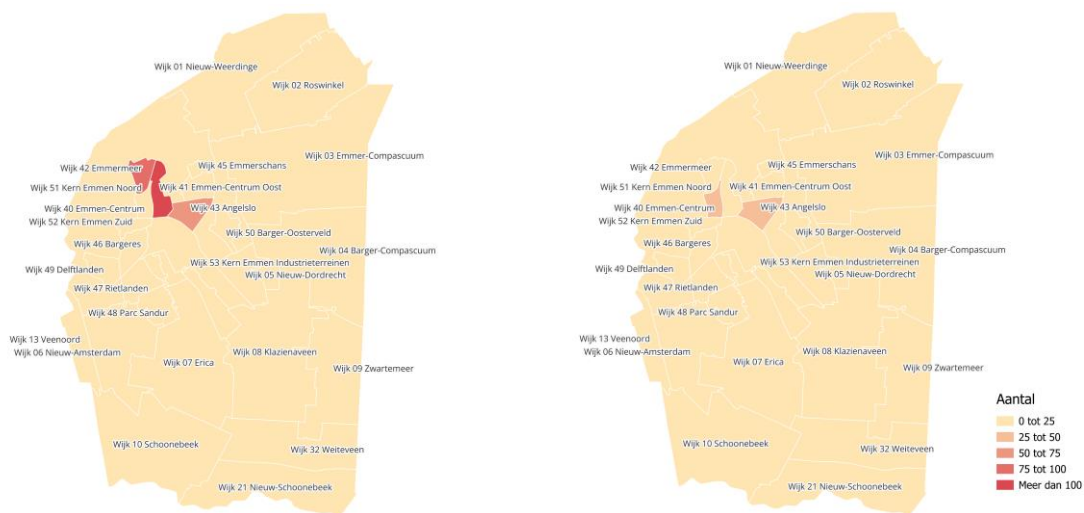
190 wonende internationale studenten in Emmen

In 2022 woonden in Emmen iets minder dan 200 internationale studenten. Dit is aanzienlijk lager dan het aantal internationale studenten in de gemeente Groningen. De meeste studenten woonden in de wijken Angelslo en Emmen-Centrum. Alleen in Emmen-Centrum nam het aantal internationale studenten in de periode 2010-2022 toe.

Aantallen statushouders in Emmen, 2010 en 2022

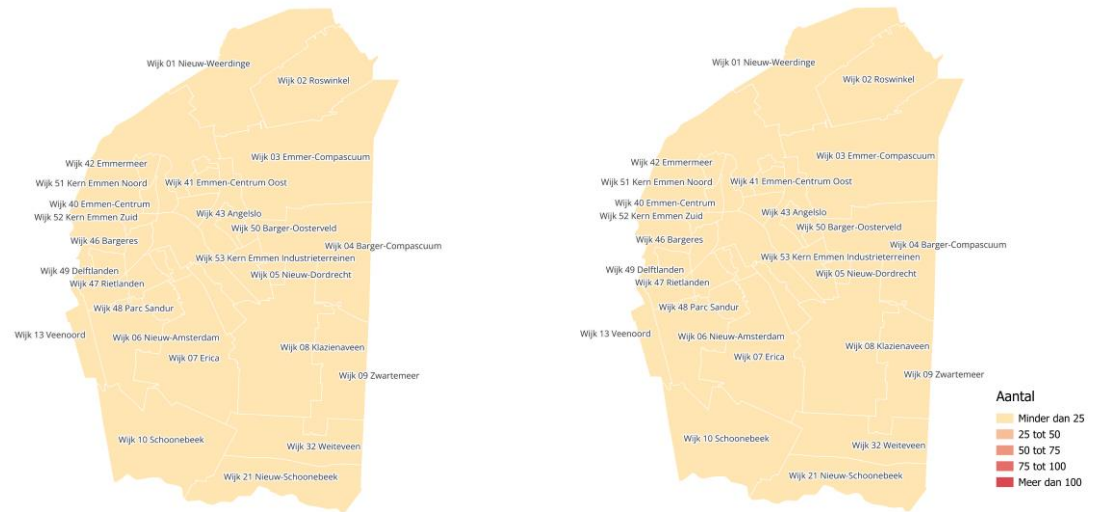

Aantallen internationale studenten in Emmen, 2010 en 2022

125 wonende inkomensafhankelijke partners in Emmen
Emmen kende zowel in 2010 als in 2022 weinig wonende inkomensafhankelijke partners; in Emmen woonde in geen enkele wijk meer dan 25 inkomensafhankelijke partners.

Aantallen inkomensafhankelijke partners in Emmen, 2010 en 2022

200 wonende kenniswerkers in Assen

In Assen woonden 200 kenniswerkers. De meeste kenniswerkers woonden in de wijken Assen Oost, Assen Centrum en Kloosterveen. De grootste stijging van het aantal wonende kenniswerkers vond plaats in de wijk Assen Oost.

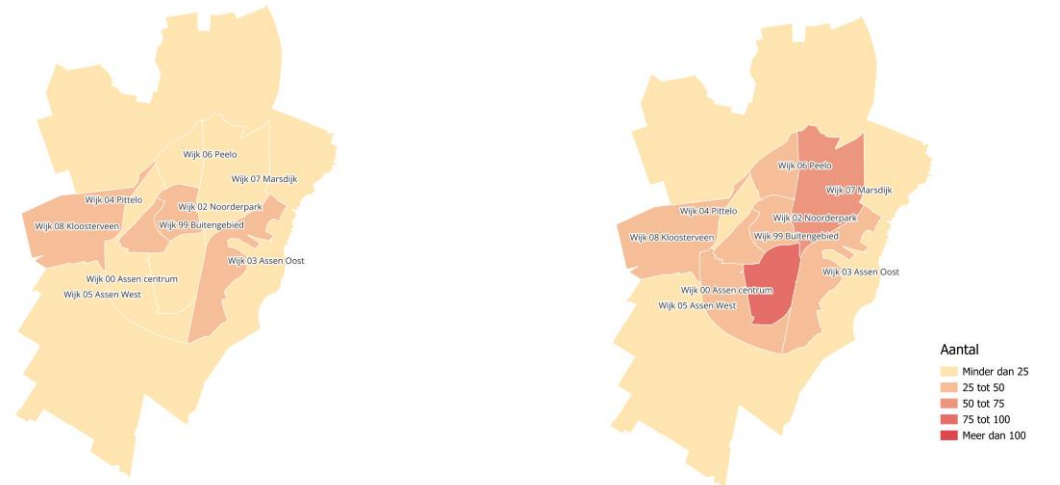
460 wonende arbeidsmigranten in Assen

Net als kenniswerkers woonden arbeidsmigranten voornamelijk in het Centrum van de stad Assen en in de omliggende wijken van het centrum. De belangrijkste woonwijken voor arbeidsmigranten waren Assen Centrum, Marsdijk en Assen-Oost. Arbeidsmigranten woonden het minst in de wijken Pittelo en het Buitengebied.

Aantallen kenniswerkers in Assen, 2010 en 2022

Aantallen arbeidsmigranten in Assen, 2010 en 2022

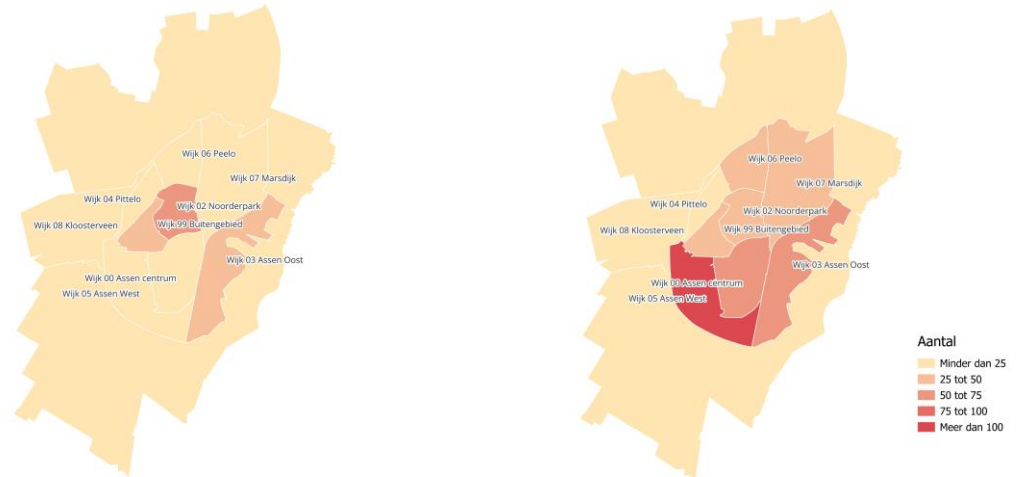
670 wonende statushouders in Assen

Ongeveer de helft van de statushouders woonden in Assen West. Andere relatief belangrijke woonwijken voor statushouders waren Assen Centrum, Assen Oost en Noorderpark. Ten opzichte van 2010 steeg het aantal statushouders in Assen West sterk.

105 wonende internationale studenten in Assen

Assen kende zowel in 2010 als in 2022 weinig wonende internationale studenten; in Assen woonde in geen enkele wijk meer dan 25 internationale studenten.

Aantallen statushouders in Assen, 2010 en 2022

Aantallen internationale studenten in Assen, 2010 en 2022

90 wonende inkomensafhankelijke partners in Assen

Zowel in 2010 als in 2022 kende Assen weinig inkomensafhankelijke partners; in geen enkele wijk woonden meer dan 25 inkomensafhankelijke partners.

Aantallen inkomensafhankelijke partners in Assen, 2010 en 2022

BIJLAGE TOELICHTING METHODIEK

TERUG NAAR
INHOUDSOPGAVE

Methodiek

Het CBS geeft geaccrediteerde organisaties toegang tot de 'big data' bestanden achter de statistieken die het CBS publiceert (CBS Microdata). Decisio heeft toegang tot CBS Microdata en gebruikt dit om de Monitor Internationals op te stellen.

Gehanteerde definities

In deze analyse worden meerdere definities gehanteerd. Deze definities zijn:

- **Internationale werknemer:** een persoon in loondienst bij een in Nederland gevestigde organisatie waarvoor loonheffing is betaald aan de Belastingdienst. Daarnaast geldt dat deze persoon uitsluitend een buitenlandse nationaliteit heeft; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit.
- **Kenniswerker:** een internationale werknemer, waarbij een minimale looneis is gesteld (fiscaal loon: loon voor belastingen) voor twee leeftijdsgroepen en een minimaal aantal sociale verzekeringsdagen (SV-dagen). De minimale looneisen per leeftijdsgroep staan in de tabel hieronder.
- **Arbeidsmigrant:** een internationale werknemers die niet voldoet aan bovenstaande looneis voor kenniswerkers.

- **Internationale student:** een persoon die staat ingeschreven voor een studie in het mbo, hbo of wo. Deze persoon heeft uitsluitend een buitenlandse nationaliteit; oftewel deze persoon heeft niet de Nederlandse nationaliteit.
- **Statushouder:** persoon die in Nederland verblijft op basis van een vergunning voor 'asiel'.
- **Inkomensafhankelijke partner:** personen (15 tot 67 jaar) met een niet-Nederlandse nationaliteit die niet economisch actief zijn en een internationale partner (getrouwd of ongehuwd) hebben die wel economisch actief is. Partners die zelf wel een baan hebben vallen niet onder deze groep maar onder de groep internationale werknemers.
- **Internationaal kind:** een kind van een internationale werknemer. Het kind kan een buitenlandse of de Nederlandse nationaliteit hebben.
- **Ontheemde Oekraïner:** vluchtelingen die naar Nederland gekomen zijn naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne kregen bij binnenkomst verblijfscode '92'.

Periode

De data is beschikbaar voor de periode 2010 – 2022, waardoor niet alleen de huidige situatie maar ook de ontwikkeling in beeld gebracht wordt.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
< 30 jaar	€ 25.761	€ 25.985	€ 26.605	€ 27.109	€ 26.926	€ 27.860	€ 28.333	€ 28.813	€ 29.293	€ 29.929	€ 30.672	€ 31.607	€ 32.197
≥ 30 jaar	€ 35.128	€ 35.433	€ 35.867	€ 36.407	€ 36.723	€ 38.003	€ 38.648	€ 39.303	€ 39.953	€ 40.824	€ 41.840	€ 43.110	€ 43.908

Dynamische database

Decisio hanteert vanaf de aanvang van onze landelijke monitor dezelfde definities en berekeningswijzen. Vervolgens gebruiken we uiteenlopende CBS Microdata-bestanden om onze monitor/database op te bouwen met gegevens vanaf 2010 tot zo recent mogelijk. Eens per jaar (in december) actualiseren we onze database voor de meest recente inzichten. Deze actualisatie voeren we uit voor alle beschikbare gegevens voor alle jaren vanaf 2010. Dat impliceert (dus) een volledige actualisatie voor het meest recente onderzoeksjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. De reden hiervoor is het CBS over steeds actuelere, meer en betere gegevens beschikt. En, met terugwerkende kracht gaat dat ook over gegevens in het verleden. Dat betekent dat wij niet alleen een actualisatie uitvoeren voor het laatst beschikbare bronjaar, maar ook voor de jaren daarvoor. Dit betekent dat de nieuwste monitorgegevens, ook voor jaren in het verleden, kunnen afwijken van de gegevens in voorgaande monitorrapportages van Decisio.

Meerdere doelgroepen in monitor: voorkomen van dubbeltellingen

Vanaf 2022 voert onze Monitor Internationals meer internationale doelgroepen dan alleen de internationale kenniswerkers en arbeidsmigranten. De monitor is verbreed met landelijke gegevens over internationale studenten, statushouders, inkomensafhankelijke partners en ontheemde Oekraïners. Om eventuele dubbeltellingen in de uitkomsten te voorkomen is er door ons voor gekozen om personen toe te wijzen aan een doelgroep op basis van hun verondersteld hoofdmotief voor verblijf in Nederland.

Het kan voorkomen dat een persoon in meer dan een van deze definities valt. Bijvoorbeeld iemand die als statushouder naar Nederland is gekomen, werk vindt en daardoor ook internationale werknemer wordt. Om dubbeltellingen te voorkomen corrigeren we dit zodat alle internationals slechts binnen één groep vallen. We gaan daarbij uit van de volgende volgorde van verondersteld motief: (1) Ontheemde Oekraïner (2) statushouder, (3) student, (4) kenniswerker/arbeidsmigrant/inkomensafhankelijke partner.

Gerwin van der Meulen
Partner Decisio
g.vandermeulen@decisio.nl

Suzanne Steegman
Senior adviseur Decisio
s.steegman@decisio.nl

